

Īsziņas

Godina mediķus

Joprojām laikraksts "Vaduguns" saņem informāciju par mūspuses cilvēku, tostarp veselības nozares darbinieku, godināšanu. 17.novembrī veselības ministre Anda Čakša pasniedza Veselības ministrijas Atzinības rakstus trīs "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" mediķēm: ginekoloģei, dzemdību speciālistei Ritai Skrastiņai par godprātīgu attieksmi pret darbu un nozīmīgu ieguldījumu pacientu veselības aprūpē; fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārstei Ārijai Akmentiņai par nozīmīgu, ilggadīgu un pašizliedzīgu ieguldījumu iedzīvotāju veselības aprūpē un vecmātei Ninai Plešai par nozīmīgu, ilggadīgu un teicamu darbu veselības aprūpes darba organizēšanā un vadīšanā.

Iespēja jauniešiem

Sākusies dokumentu pieņemšana "Jauniešu garantijas" pusotra vai gada izglītības programmās, kurās bez maksas var iegūt darba tirgū pieprasītu kvalifikāciju kādā no 59 profesijām. Ziemas uzņemšanā audzēkņus līdz 6.janvārim gaida 24 profesionālās izglītības iestādes visā Latvijā. Mācības "Jauniešu garantijas" ļauj saņemt stipendiju no 70 līdz 115 eiro mēnesī, ja jauniešiem ir sekmīgs, kā arī nepieciešamos mācību līdzekļus, bezmaksas vietu dienesta viesnīcā un karjeras atbalsta pasākumus.

Pamācība insulta pacientiem

22.novembrī Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā notiks izdevuma "Ikdienas aktivitāšu apmācība insulta pacientiem" atvēršanas svētki. Skaudrā patiesība liecina, ka Latvijā no insulta ik dienu mirst 2,5 cilvēki. Lai palīdzētu tiem pacientiem, kuri pārcietuši insultu un turpina ārstēties mājās apstākļos, četras medicīnas māsas apkopājušas savā ikdienas darbā gūto pieredzi un izveidojušas izglītojošu materiālu insulta pacientiem "Ikdienas aktivitāšu apmācība insulta pacientiem", kurā norādīta informācija, kā ikdienā sniegt palīdzību cilvēkiem, kuri ārstējas no insulta izraisītajām sekām.

"Pulveri meklējot"

Edgars Gabranovs

Pirms svētkiem pārsteigumu Viļakas novada ļaudīm sarūpēja karsto punktu žurnālists Atis Klimovičs, kurš Borisovas tautas namā piedāvāja unikālu iespēju noskatīties šogad uzņemto dokumentālo filmu "Pulveri meklējot". Izrādās, šīs filmas lielā pirmizrāde plānota tikai 2017.gada pavasarī.

Atis Klimovičs Latvijā, kā arī ārvalstīs pazīstams ne tikai kā profesionāls žurnālists, bet arī kā grāmatas "Personiskā Latvija" autors, kurā cilvēku likteņi un dzīvesgājums atklāj Latvijas 20.gadsimta vēsturi. Taujāts, kas mudinājis pētīt dažādu cilvēku dzīves likločus, grāmatas autors paskaidroja, ka kopš 1991.gada, kad viņš sāka strādāt kā žurnālists un reportieris, nonāca pie pārliecības, ka nepietiek ar ziņām, kas saņemtas no kaut kurienes: "Tikties ar cilvēkiem ir milzīga vērtība. Tiesa, strādājot pie grāmatas, bija ļoti lielas bažas par to, ko cilvēki izstāstīs un vai arī es pats mācēšu no viņiem šos stāstus iegūt un izvilināt."

Savās publikācijās masu medijos A.Klimovičs iestājas pret Eiropas armijas izveides nepieciešamību uzsverot, ka jāstiprina NATO. Lūgts komentēt, vai jaunievēlētā ASV prezidenta Trampa priekšvēlēšanu izteikumi par Baltijas valstīm nav mainījuši viņa viedokli, žurnālists atgādināja, ka joprojām pastāv 5.alianses paragrāfs, turklāt neviens nav atcēlis arī 3.paragrāfu, kas nosaka katras valsts atbildību par savu drošību. "Saskatu pozitīvas iezīmes, jo notikumi pasaulē Eiropu liks būt atbildīgāki par savu aizsardzību. Līdz šim esam dzīvojuši diezgan lielās ilūzijās. Pavisam nesen pārdomāju to, par ko domāju 90.tajos gados. Braucot uz Maskavu, likās, ka Krievijā notiek pārmaiņas pozitīvā virzienā. Nākas vilties. Mums jāsaprot, ka situācija ir nopietna, tāpēc vajadzīgs A, B un C plāns. Jāpalīdz saviem bruņotajiem spēkiem un Zemessardzei, protams, neko nedramatizējot. Šķiet, mūsu valdība šiem jautājumiem par maz pievērš uzmanību. Ja, piemēram, Polijā, Zviedrijā vai kādā citā valstī augsta ranga politiķi nāk ar paziņojumiem, ka situācija ir diezgan draudīga, tad mūsu līderi klusē," secina žurnālists.

Prezentējot dokumentālo filmu "Pulveri meklējot", producents A.Klimovičs atklāja, ka tā ir patriotiska filma par diviem īstiem *večiem*: "Karavīriem, kuri zina, ko dara; kuri aizrautīgi dzīvo; kuri aizrautīgi gatavi aizstāvēt Latviju." Tāpat viņš atzina, ka dokumentālā filma "Četros no rīta mežā", ko todien pirms došanās uz Borisovu izrādīja vairāk nekā 150 skolēniem Viļakas Valsts ģimnāzijā, ļoti atšķiras no filmas "Pulveri meklējot": "Jaunā filma ir stāsts par diviem draugiem – profesionālu karavīru Ziedoni Ločmeli, kurš dienējis Afganistānā, bijis misijā Irākā, un profesionālu motobraucēju Arti Ozolu. Sākotnēji ar režisoru Reini Ūbeli bijām iecerējuši uzņemt filmu par četriem gados jauniem zemessargiem no ES kaujas grupas. Filmas varoņus jau bijām atraduši un izvēlējušies. Tomēr šķita, ka tas nav īsti tas, ko gribējām. Priecājos, ka Reinis atrada pamatīgus vīrus, kuriem dzimtenes aizstāvība nav tukši vārdi."

Karsto punktu žurnālists mūspusē ir biežs viesis. Kāpēc? "Tā nav nejaušība. Milzīgs prieks braukt uz Viļakas novadu, un to daru kopš divu gadu vecuma, kad, kā uz lauku nometni, tiku vests vasarās. Šeit iepazīnu visus darbus, sākot ar siena mīdīšanu šķūnī. Vairākas reizes gadā esmu šeit nevis tikai tāpēc, lai apciemotu savus radniekus, bet arī, lai kaut ko šurp atvestu..." pastāstīja Atis Klimovičs.

Atis Klimovičs. Latvijas iedzīvotājiem viņš novēl priecāties par to, kas ir sasniegts, un padomāt, ko mēs katrs varam dod, lai valsts neatkarību, kas diemžēl nav akmeni kalta, stiprinātu: "Darīt var ļoti daudz, kaut vai, piemēram, pacelt svētkos valsts karogu, kas, iespējams, kādam šķiet vienkārši un ārišķīgi. Tas tā nav! Tāpat var darīt daudzas citas vienkāršas lietas – palīdzēt kaimiņam, rūpēties par savu valodu, vairāk mācīties un lasīt grāmatas, tādējādi kļūstot redzīgākiem un zinošākiem!"

Foto - E.Gabranovs

Nākamajā vadugunī

- **Tepat viņi vien ir - tie bagātie un nabogie**
Apsišu Jēkaba nams pēc ugunsgrēka
- **Adventes noskaņās**
Apgūst floristikas mākslu

**Orientējas
sniegā un
tumsā.**

Rugājiēši lepojas ar Latvijas valsti.

**Līdz LATVIJAS
simtgadei
728 dienas!**

Vai žurnālistiem Latvijā patiešām pieder ceturkā vara?

Viedokļi

Godīgs un brīvs žurnālists daudziem traucē

LAIMA LINUŽA, laikraksta "Ludzas Zeme" galvenā redaktore

Latvijā jau kādu laiku notiek žurnālistu apkarošanas un pārmācīšanas akcija. Kriminālprocesa pret Latvijas Televīzijas raidījuma "Aizliegtais paņēmieni" žurnālisti Sanitu Miķelsoni ierosināšana, noklausoties viņas telefonsarunas, ir mēģinājums visiem Latvijas

žurnālistiem norādīt viņu vietu. Diemžēl tie, kas vajā Miķelsoni, aizmirst, ka viņa veica žurnālistisko eksperimentu sabiedrības interešu labā, lai noskaidrotu, cik godprātīgi notiek valsts apbalvojumu piešķiršana un pretendentu atlase. Viņa šo eksperimentu neveica kā privātpersona savas izklaides dēļ. Uzskatu, ka raidījums "Aizliegtais paņēmieni" ir viens no Latvijā labākajiem, profesionālākajiem un vajadzīgākajiem raidījumiem. Ja reiz spēj vajāt tik spēcīgus žurnālistus Rīgā, tad jau mums, Latgalē, vispār nav jābrīnās, ka tiek apkarota vārda brīvība un policijā pratināti, pazemoti žurnālisti.

Proti, laikraksts "Ludzas Zeme" saskāries ar pretlikumīgiem un antidemokrātiskiem mēģinājumiem piespiest mūsu žurnālistus klusēt. Konkrēti pret žurnālisti Anitu Daukšti šobrīd uzsākti veseli trīs kriminālprocesi par it kā kāda apzinātu apmelošanu, neslavas celšanu. Anitai kā lielai noziedzniecei pratināšanās divreiz paņemti pirkstu nospiedumi, viņa policistu kabinetā fotografēta, tāpat bija piemērots drošības līdzeklis par neizbraukšanu no valsts un dzīvesvietas nemainīšanu. Par ko? Tikai tādēļ, ka viņa intervēja cilvēkus, vāca informāciju un to publicēja, izsakot arī savu žurnālistisko un pilsoņa redzējumu un nostāju. Pats interesantākais, ka pret viņu policijā iesniegusi pretenziju prokureore Groma no Rēzeknes,

advokāte Lipska no Kārsavas un kriminālpolīcijas priekšnieks Žulins no Ludzas. Gromai nav patīcis, ka A.Daukste intervējusi kontrabandistu R.Kononovu, kurš atklāja viņai, ka prokurors tuvs radnieks esot kontrabandists. Advokātei nav patīcis, ka žurnāliste secināja, ka advokāte skaitās domes jurists, bet darba laikā domes ēkā par naudu konsultē savus klientus, savukārt kriminālpolīcijas priekšniekam nepatika, ka žurnāliste aprakstīja gadījumu, kad policisti esot nežēlīgi, pēc cietušu vecmāmiņas O.Rubīnes vārdiem, piekavuši aizturēšanas brīdī 18-gadīgu jauniņi, kuram pēc nežēlīgajiem kautiņiem viena acs ļoti slikti redz.

Jāautā, vai sabiedrības interesēs ir tas, lai mēs par šādām lietām nerakstām un lai amatpersonu patvaļa tikai aug? Nē, mums visiem kopā ar sabiedrību jācinās par žurnālista tiesībām pildīt savus darba uzdevumus brīvi, jo, ja žurnālistu nebūs, tad katrs savas nelietības darīs krietni vairāk. Kāpēc patiešām laba žurnālistika tiek apkarota? Tāpēc, ka tā traucē pie varas esošajiem darīt to, kas ienāk prātā. Labs žurnālists ir ļoti bīstams neliešiem amatos, tāpēc tas jāapkaro, lai, tā sacīt, nebāž savu degunu tur, kur nevajag.

Tuvojas pašvaldību vēlēšanas, augsti politiķi "Ludzas Zemei" mēģina aizbāzt muti. Piemēram, ar mums civillikārtā (vispirms mēģināja arī

kriminālprocesa kārtā, bet tas neizdevās) tiesājas Rēzeknes mērs Aleksandrs Bartaševičs, kura ģimenes uzņēmumi miklainā veidā vinnē visus pašvaldības konkursus būvniecības jomā. Sprotot, ka te ir runa par miljoniem. Šī politiķa bezkaunībai nav robežu. Piemēram, likums nosaka, ka informācija par pašvaldības darbu un finansēm žurnālistam ir pieejama. Tas ir jebkuras valsts demokrātijas pamats. "Ludzas Zeme" Rēzeknes domei rakstiski pieprasīja informāciju, cik reizes domes vadības *spice* braukusi uz ārzemēm komandējumos un cik tas izmaksāja no domes budžeta. Uzzinājām, ka pēdējā sasaukuma laikā domes vadītājs, vietnieki un izpilddirektors brauca kādas 84 reizes. Taču, cik tas izmaksājis, mums gan neatklāja, jo šos dokumentus domes vadība pretlikumīgi noslepenojusi. Iznāk, ka Bartaševičam dome ir kā kabatas firma. Tā sacīt, personiskais bizness, par kuru žurnālistam un vēlētājiem nav tiesību neko zināt. Paši saprotat, ka žurnālistus pie varas esošajiem negodīgajiem ierēdņiem, politiķiem un ierāvējiem izdevīgi ietupināt cietumā. Vai sabiedrība to pieļaus? Tieši no sabiedrības reakcijas šai jautājumā daudz kas atkarīgs. Mēs visi kopā par šādiem gadījumiem nedrīkstam klusēt.

Tas ir trauksmes signāls žurnālistiem

ANDA ROŽUKALNE, mediju eksperte

Konkrētais gadījums ar "Aizliegtā paņēmiena" žurnālisti Sanitu Miķelsoni ir mēģinājums iebiedēt ar pārmērīgu izmeklēšanu, darot absolūti nevajadzīgas darbības – demonstrējot tiesībsargājošo institūciju iespējas. Izskatās, ka arī bijušais prezidenta kancelejas vadītājs Bimbiruļa kungs savās interesēs izmantojis savu autoritāti vai bijušos sakarus tiesībsargājošās instancēs – gan rakstot iesniegumu,

gan ilgstoši atbalstot diezgan neēdīgu izmeklēšanu, jo, kā zināms, izmeklēšana notika pēc tam, kad policiju informēja, ka tas ir žurnālistu eksperiments. Pēc tam atkal bija telefonsarunu noklausīšanās, kur pastāv risks, ka, iespējams, nāksies maksāt sodu par iejaukšanos personas privātajā dzīvē, pilnvaru pārkāpšanu. Faktiski visas šīs darbības gan žurnālistam var likt divreiz padomāt, vai ķerties pie tādām tēmām, kur var saskarties dažādas intereses, gan arī cilvēkus pabiedēt, ka viņi nevar brīvi uzticēties žurnālistam, kas reāli nozīmē dažādu jautājumu, informācijas caurskatāmības samazināšanos un vispār iespēju žurnālistam saprast kaut kādus procesus, tikt pie nozīmīgiem datiem un dokumentiem. Nesen man bija projekts ar Bostonas universitātes pētnieciskās žurnālistikas centru, kur gandrīz gadu strādāju grupā ar vairākiem kolēģiem no dažādiem medijiem. Situācija, ko mēs strādājot pieredzējām un par ko kolēģi teica, ka tā ir ikdiena, ir tāda, ka žurnālistam visu laiku jācinās par informāciju. Nemīti tika atrasti dažādi aizbildinājumi – fiziskas personas dati, laika novilcināšana, atbildes sniegšana uz diviem no desmit uzdotajiem jautājumiem utt. Tas viss paņem ļoti daudz laika un enerģijas. Faktiski tam ir arī ekonomisks pamats, jo cilvēku, kuri strādā komunikācijas jomā, ir vairāk nekā

žurnālistu. Turklāt viņi ir ļoti profesionāli – apmācīti, kā tikt no žurnālistiem vaļā, kā viņus izmantot, kā laipni atraidīt un, ja vajag, arī iedraudzēties. Un neviens no šiem cilvēkiem nav dumjāks vai gudrāks, vienkārši resursi ir neproporcionāli. Diemžēl tas viens žurnālists, kurš divus mēnešus zvina uz trīs ministriem, raksta vēstules pa pastu un e-pastu, nevar izlauzties tai informācijas slēpšanas un klusēšanas sienai. Bet, protams, to nevar vispārīnāt, jo ir arī institūcijas, kas sadarbojas ļoti operatīvi un ātri.

Gadījumā ar "Aizliegtā paņēmiena" žurnālisti, protams, var vērtēt arī no ētikas viedokļa, jo ne visi eksperimenti ir pilnīgi godīgi. Arī šeit bija izlikšanās par citu institūciju, bet rezultāts liek domāt, ka acimredzot nav citas izejas. Žurnālists nevar iet un pieprasīt informāciju atklāti kā profesionālis, viņam jāveic kaut kādi māņu gājieni. Turklāt jautājums, kā Latvijā tiek pasniegti augstākie valsts apbalvojumi, ir pilnīgi pamatots un svarīgs.

Katrā ziņā krimināllietas ierosināšana ir trauksmes signāls visiem žurnālistiem un viņu informācijas avotiem, jo šis gadījums ir spilgts varas struktūru spēka demonstrējums un valsts līdzekļu izšķērdēšana ar nevajadzīgām izmeklēšanām, telefonsarunu noklausīšanām...

Fakti

● Uz TV raidījuma "Aizliegtais paņēmieni" īstenoto žurnālistikas eksperimentu, kura laikā bija plānots noskaidrot, kā Latvijā piešķir Triju Zvaigžņu ordeņus, Valsts policija atbildējusi ar kriminālprocesu pret raidījuma žurnālisti Sanitu Miķelsoni.

● Pēc Valsts prezidenta kancelejas iesnieguma 2015.gada septembrī pret Sanitu Miķelsoni Valsts policijā ierosināts kriminālprocess pēc Krimināllikuma panta par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, ja ar to nodarīts būtisks kaitējums. Kriminālprocesā tiesa sankcionējusi žurnālistes telefonsarunu noklausīšanās un ieguvusi visu viņas zvanu sarakstu. 2016.gada vasarā krimināllieta izbeigta, jo noziedzīgs nodarījums nav konstatēts.

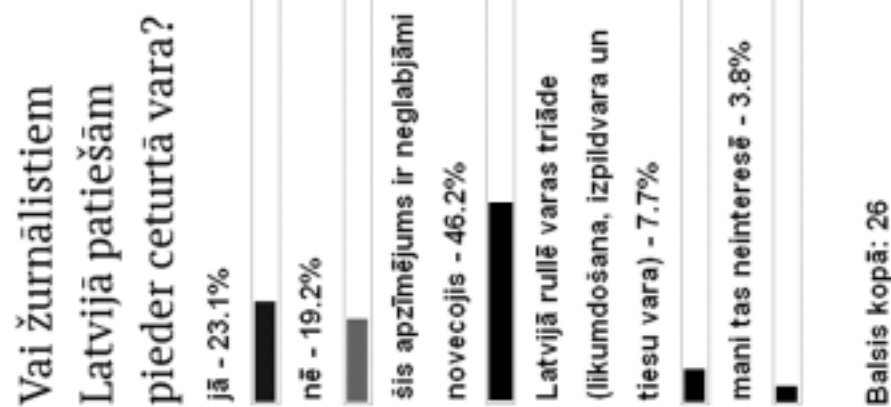
Uzskatu, ka žurnālistu asociācija pamatoti lūgs atbildīgo amatpersonu skaidrojumu, jo te nav iejaukti nekādi mistiski spēki, bet gan konkrēti cilvēki, kuri pieņemuši šādu lēmumu. Lai viņi neskaido situāciju juridiskās frāzēs, kuras izkopētas no likuma, bet pamato pašu rīcību un pieņemtos lēmumus.

Viedokļus uzskatīja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

“Lepni zem Latvijas karoga”

98.Latvijas dzimšanas dienas svētku koncerts Balvu novadā visticamāk vēsturē ieies ar faktu, ka tas notika Balvu muižā, nevis, kā ierasts, kultūras un atpūtas centrā. Muižas zālē nebija teju kur ābolam nokrist, turklāt tur patiešām valdīja patriotiska gaisotne, kuru pastiprināja gan jauktā kora “Mirkliis”, gan viesmākslinieku emocionāli spilgtie priekšnesumi.

Gaismas ceļš. Lai nokļūtu uz svinīgo pasākumu “Lepni zem Latvijas karoga” Balvu muižā, balveniešiem un pilsētas viesiem nācās iet pa gaismas jeb lāpu ceļu, kas, kā atzina svētku koncerta apmeklētāji, uzjundīja patriotisma jūtas.

Atgādina vēsturiskus faktus. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis klātesošajiem atgādināja vēsturiskus faktus, īpaši izceļot mūspuses cilvēku devumu neatkarīgas Latvijas izveidē: “...Vai visi zina, kā veidojās

Latvijas valsts? 20.gadsimta sākumā, kad Latvijas teritorija atradās cariskās Krievijas sastāvā, gaišākie prāti – virsnieki, garīdznieki, kultūras darbinieki un citi inteliģences pārstāvji – pulcējās dažādos saietos, līdz vienojās par neatkarīgas Latvijas izveidošanas nepieciešamību. Daudzi nezina, ka tieši latgalieši bija tie, kuri iestājās par neatkarīgas valsts izveidošanu, kamēr Vidzemes un Kurzemes pārstāvji uzstāja uz Latvijas autonomijas pietiekamību Krievijas sastāvā...” Novada vadītājs vēlēja pajauties uz saviem spēkiem un Dievu, lai veicinātu Latvijas izaugsmi.

Pirmais četrinieks. Valsts svētkos Balvu novada domes Atzinības rakstus saņēma 11 darbarūki, tostarp (foto - no kreisās) Bāriņtiesas priekšsēdētājas palīdzē Irēna Ertmane, ilggadējs invalīdu biedrības biedrs Staņislavs Cibulis, medicīnas reģistratore Sarma Dunska un izglītības darba speciāliste Terēza Čudarkina.

Atklāj koncertu. Svinīgo pasākumu atklāja jauktais koris “Mirkliis”, dziesmā uzsverot: “Tādi bijām, tādi esam, tādi būsim mūžībā.”

Jūtas labi. Sešgadīgā Laura (6 gadi) omulīgi iejutās tēta Ilmāra Medinieka klēpī. Savukārt Karīna Roga (foto - no labās), kuras klēpī sēdēja meitiņa Liāna (šonedēļ svinēs 8.dzimšanas dienu!), zināja teikt, ka pēc koncerta ģimenei neizpaliks kūka un šampanietis.

Ko dāvēt Latvijai? Balvu katoļu draudzes prāvests Mārtiņš Klušs atgādināja, ka esam piederīgi šai zemei, šai valstij: “Kad ejam uz dzimšanas dienu, mēs parasti nesam dāvanas. Šodien Latvijai ir dzimšanas diena, tāpēc padomāsim, kādu dāvanu katrs no sevis varam dāvēt savai valstij. Vai tas būtu mans darbs; mans kalpojums; mana dzīve; mana attieksme pret lietām, ko es daru, vai tā ir mana ģimene, par kuru es rūpējos, kuru milu... Vai tas ir tas, ko šodien es varu dāvēt un dāvēt pat līdz simtgadei mūsu Latvijai? Vislielākā dāvana ir mīlestība. Neaizmirsīsim, ka nākotne iesākas nevis rīt, bet šodien, kaut arī mums jānācās no pagātnes.”

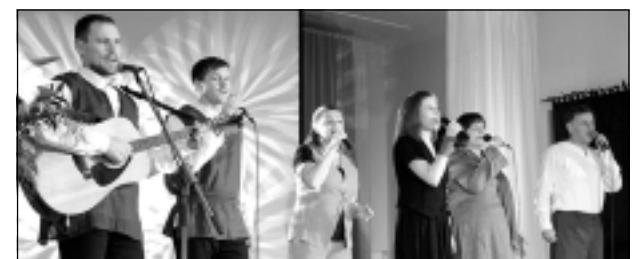
Saņem ziedus. Visus Atzinības rakstu saņēmējus, tostarp (foto - no kreisās) uzņēmēju Arvidu Raciborski, kultūras un atpūtas centra lietvedi Vitu Vācieti un uzņēmēju Andreju Tūmiņu pēc oficiālā apbalvojuma saņemšanas apsveica kolēģi, draugi un radi.

Godina darbarūkus. Foto no kreisās: bērnu bibliotēkas literatūras nodaļas vadītāja Līgita Pušpure, biedrības “Radošas idejas” vadītāja Sanita Putniņa, pašvaldības Vispārējās un juridiskās nodaļas vadītāja Ilona Ločmele, skolotāja un vokālā ansambļa vadītāja Anastasija Ločmele.

18.novembra vakars. Nacionālā teātra aktrise Indra Burkovska, pianists un komponists Valdis Zilveris, soliste Inguna Kalniņa skatītājus priecēja gan ar dziesmām, gan dzeju, kā arī stāstiem par dižgariem, piemēram, brāļiem Kaudzītēm. Aktrise I.Burkovska atklāja, ka mūspusē jūtas kā savējā, jo vīra kungs nāk no Viļakas puses: “Bet Balvi jau ir Viļakas priekšpilsēta.”

Ciemiņi no Rēzeknes. Dziedošā Eriņu ģimene pastāstīja, ka viņiem dubultprieks uzstāties mūspusē: “Jo šodien aprit 7 gadi, kā mēs koncertējam. Pirmais koncerts bija Briežuciemā, bet pēc tam sekoja Balvi, Vectilža, Viļaka, Naudaskalns...”

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Jaunums

Rugājos skolēni ēd atbildīgi

Rugāju novada vidusskolā kopš septembra ieviesta jauna kārtība skolēnu ēdināšanā. Jaunu izskatu pēc renovācijas ieguvusi arī ēdamzāle. Kā šos jaunumus vērtē pusdienotāji un kāds no tā ieguvums, uzzinājam sarunā ar rugājiešiem.

Ideju par citādāku ēdināšanas kārtību noskatījusi direktore Iveta Arelkeviča, ciemojoties Somijas skolā. Zīmīgi, ka Ziemeļvalstīs šāda ēdināšanas sistēma mācību iestādēs ir ierasta lieta. Tur skolās izmanto silto ēdienu termosus – iekārtas, kur uzglabā gatavu ēdienu. Skolēni paši tos atver un uzliek sev vēlamo porciju. Tieši tā tagad rikojas arī Rugāju vidusskolā.

Ar jauno ēdināšanas kārtību iepazīstināja skolas lietvede Līga Sprinģe. Pirms termosu iekārtas stāv galds ar šķīvjiem un galda piederumi. Pusdienotāji nāk zālē, sastājas rindā, ņem šķīvi un katrs uzliek, ko vēlas ēst. Pašapkalpošanos pie termosiem pagaidām izmanto vecāko - 7.-12. - klašu audzēkņi. Gaļas ēdieni (kotlete, vista, karbonāde...) katram pienākas pa gabaliņam, taču kartupeļus vai mērci var likt pēc ieskata – cik apēdīs. Novērojumi liecina, ka skolēni lieliski apzinās savu apetīti un uzliek sev atbilstošu porciju. Kāds vispār neņem kartupeļus, bet priekšroku dod gaļas gabaliņam ar salātiem, tos arī var uzlikt vairāk. Arī zupas bļodas ir uz galda, un pusdienotāji zupas porciju ieļej sev paši. Saldie ēdieni, ko pasniedz trīs reizes nedēļā, ir jau salieti trauciņos un tos katrs pusdienotājs paņem pats. Krūzēs ik dienu ir arī ūdens, piens un sula. Ko dzert, ir izvēles iespēja. Pieredze liecina, ka ļoti daudzi izvēlas un sev ieļej ūdeni. Pēc ēšanas katrs tukšos traukus aiznes un noliek uz virtuves galda. Ja kas palicis neapēsts, to izber atkritumu konteinerā.

Laikraksta uzrunātie pusdienotāji visi kā viens jauno ēdināšanas sistēmu vērtēja atzinīgi. Galvenā pavāre Valentīna Sprōģe uzsvēra, ka ļoti veiksmīga ir izvēles iespēja, ko piedāvā šis ēdināšanas veids. Mainījušies arī ēšanas paradumi. Piemēram, kad pasniedza jau gatavas porcijas, ļoti daudzi nav ēduši gulašu, toties tagad šo ēdienu nesmādē. Patīk izvēles priekšrocības - kāds uzliek vairāk gaļas gabaliņus, cits uzlej tikai mērci. Otrajos ēdienos katru dienu ir gaļa, salāti, reizi nedēļā dod biezpienu, ir zupas, saldie, augļi, bulciņas.

Ieguvums vēl tāds, ka nav jāsatraucas par ēdiena atdzišanu. Ja kāds aizkavējas vai skolēni atbrauc vēlāk no baseina, pusdienas tik un tā ir siltas. Pusdienošanai skolā atvēlēts pietiekami ilgs laiks – no pulksten 11.20 līdz 13.

Jaunā ēdināšanas sistēma Rugājos ieviesta kopsolī ar telpu renovāciju, kas notikusi par pašvaldības līdzekļiem. Kā uzsver skolas direktores vietniece izglītības jomā Ilze Dobrovojska, ievērojami paplašināta ēdamzāle, pārbūvēta virtuve, iekārtotas jaunas telpas, uzstādītas virtuves iekārtas. Gaišā un mājīgā atmosfērā labāk garšo arī pusdienas. Šo domu apliecināja arī izglītības pārvaldes vadītāja Biruta Berkolde: "To saku gan no savas pieredzes, gan pēc dzirdētajām atsauksmēm. Kādreiz kāds pasaka, ka ēdienam bijis par maz sāls. Man šķiet, ka jāradinās ēst veselīgi."

Virtuves komanda. Par garšīgām un veselīgām pusdienām ikdienā gādā virtuves komanda – galvenā pavāre Valentīna Sprōģe, pavāres Iveta Uršuļska un Inga Zute un arī virtuves strādniece Lilija Sprōģe.

Mācās ēst atbildīgi. Zupu skolēni sev ieļej tik, cik apēdīs. Pēc pavāru teiktā, vislabāk skolēniem garšo borščs un vistas zupa ar rīsiem.

Jaunās ēdināšanas sistēmas ieguvumi

- Patīk pašiem pusdienotājiem.
- Ievērojami mazāk ēdiena izmet atkritumos.
- Jaunatne mācās ēst atbildīgi.
- Attaisno eko skolas nosaukumu.

Jāmazgā rokas. Pirms doties uz zāli pusdienot, ir iespēja nomazgāt rokas, kā to prasa higiēnas noteikumi.

Liek sev paši. Vecāko klašu audzēkņi katrs pats sev uzliek ēdiena porciju. Ikdienā virtuves komanda sagatavo aptuveni 180 porcijas.

Maz atkritumu. Rugāju novada vidusskolā uzskatāmi iedzīvināts sauklis "Ēdam atbildīgi!". Kopš ieviesta jaunā sistēma, atkritumu ir pavisam nedaudz.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Draudžu dzīve

Atjaunots baznīcas jumts

Zinaida Logina

Balvu pilsētas iedzīvotāji, ciemiņi un draudzes locekļi ir gandarīti, ka Balvu Evanģēliski luteriskajai baznīcai uzlikts jauns jumts, kas turklāt nakti ir izgaismots.

Balvu Evanģēliski luteriskās baznīcas mācītājs Mārtiņš Vaickovskis pastāstīja, ka vecais jumts kalpojis jau vairāk nekā simts gadus, kopš dievnams 1915.gadā ievērtīts. Oriģinālais jumts bijis pamatīgi uzlikts ar tam laikam atbilstošiem materiāliem, un par to liecinājuši atradumi vecā jumta demontāžas laikā. “Lai arī jumts bija uzlikts pamatīgs, tas bija cietis kara laikā. Septiņdesmitajos gados jumtu remontēja, lodēja ložu šķembu radītās vietas, veica citus darbus. Vēlāk jumtu krāsoja - draudze vienmēr to centās uzturēt kārtībā. Tomēr problēmas bija, un to īpaši izjutām pavasara laikā, jo salaiduma un šuvju vietās sūcās mitrums,” stāsta M.Vaickovskis. Dievnama griestos radās notecējumi. Draudzes locekļiem ir izvirzīti mērķi, un viens no tiem - draudzes nams. Pēc tā pabeigšanas nākamais mērķis ir savest kārtībā dievnamu, un, pats galvenais, jumts jau uzlikts. “Šeit kalpoju jau desmit gadus, un kopā ar draudzi esam cītīgi ķērušies pie dievnama sakārtošanas. Jau pagājušā gada nogalē draudzes padome un valde pieņēma lēmumu par jumta nomaiņu. Saeimas deputāte Inese Laizāne, kura ir mūsu novadniece, šim mērķim atvēlēja zināmus līdzekļus. Tas bija pirmais pozitīvais stimuls, lai sāktu darboties tālāk. Tā kā baznīca ir Valsts nozīmes

kultūras piemineklis un finansējums nāca arī no valsts, vajadzēja izsludināt iepirkuma konkursu. Tajā pieteicās deviņi pretendenti no visas Latvijas. Izvērtējot un caurskatot visus kritērijus, izvēlējāmies “Siguldas būvmeistaru”, kuri mūsu pusē dažādos objektos jau ir strādājuši un sevi pierādījuši no labākās puses. Firmas vadītājs ir Juris Pošeika, kura dzimtas saknes ir mūspusē,” informē M.Vaickovskis. Viņš pauž prieku, ka arī būvdarbu vadītājs Jānis Keiselis ir balvenietis, un viņš šajā darbu procesā bijis ziņošs un prasīgs. Daudz darba un laika šim objektam atvēlēja Uldis Sprudzāns, kurš ir šī projekta menedžeris no draudzes puses. “Pavasārī domājām, ka darbus uzsāksim jau maija beigās, bet mēnesi nācās kavēties, jo Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija mainīja vēsturisko specifiku, lai jumts tieši atbilstu oriģinālajam izskatam. Sākotnēji domājām, ka izmantosim skārda lokšnes, liekot tās no augšas līdz lejai vienā gabalā, bet tomēr vajadzēja horizontālo sadalījumu. Tas projektu sarežģīja, sadārdzināja un paildzināja. Darbus uzsākām tikai jūnija beigās, bet trīs mēnešu laikā jumtu firma pabeidza,” atceras mācītājs. Viņš piebilst, ka sākotnēji projektu sadalījuši divās daļās, jo sākotnējā finansējuma pieticis tikai pirmajam posmam. Bijusi doma, ka vispirms sakārtos dievnama pamatjumu, tad torni un citus jumtiņus. Tomēr Dievs sakārtoja tā, ka draudze ziedoja, saziedoja labas gribas cilvēki, uzņēmēji, palīdzēja Balvu novada pašvaldība, atbalstīja arī citi, un darbi varēja

Pateicības svētki. 28.oktobrī Balvu Evanģēliski luteriskās baznīcas mācītājs Mārtiņš Vaickovskis pateicības svētkos teica paldies visiem, kuri palīdzēja, lai baznīca šovasar tiktu pie jauna jumta. Pļaujas svētkos, kas vienlaikus ir arī pateicības svētki, draudze kopīgi svinēja pateicības dievkalpojumu. “Mēs oktobra pirmajā svētdienā pateicāmies Dievam par visiem ieguvumiem un arī par jauno jumtu. Ceram, ka tas kalpos vēl simts gadus,” teica mācītājs.

turpināties. Vienlaikus strādāja trīs brigādes: viena - pie torņa, cita - pie lielā jumta, bet trešā - pie mazajiem jumtiņiem. “Balvenieši un pilsētas viesi redzēja, kā vasarā dievnams bija stalažu ieskaits. Daži pat pajautāja, vai notiek dievkalpojumi. Notika,- notika visas svētdarbības. Tikai defektus pārvērtām par efektiem, piemēram, laulības vai kristības ieeju rotājām ar meijām. Meistari ar cieņu un bijību izturējās pret sakrālo celtni, un mēs viens otram netraucējām,” secina priesteris.

2017.gadā luterāņi visā pasaulē svinēs Ticības atjaunošanas svētku 500.gadadienu, kopš Mārtiņš Lutērs uzsāka baznīcas reformāciju. Otrs lielākais notikums būs 2018.gadā, kad Latvijas valsts atzīmēs simtgadi. Mācītājs cer, ka arī līdz šiem nozīmīgajiem gadskaitļiem baznīcas atjaunošana turpināsies. Pavisam drīz sāksies Advente, tāpēc katru svētdienu baznīcā notiks koncerti, uz kuriem aicināti visi pilsētnieki.

Dzimtas saknes

Šķirstiet albumus un pierakstiet vecmāmiņu stāstus

Maruta Sprudzāne

Kad un kāpēc rodas ideja sākt pētīt senču radu rakstus un izveidot dzimtas koku? Cilvēkiem, kuri to dara, atbilde pārsvarā viena un tā pati. Proti, ir vēlme izziņāt un apkopot datus par kādreizējo radu pulku un, iespējams, uzzināt interesantas lietas. Tā ir vēlme sajūst savas dzimtas saknes, pieskarties kam kādreiz bijušam un senam. Ar ko sākt šo pētniecības darbu, kam pievērst uzmanību, pieredzē dalījās Viļakas Novada muzeja direktore RITA GRUŠEVA.

Direktore atzīst, ka pētīt senču rakstus un veidot dzimtas kokus Latvijā pēdējos gados kļuvis populāri. Cilvēki apzinās un novērtē bagātību – ģimeni, savu dzimtu, vēlas noskaidrot tās saknes. Direktores lekcija sniedza atbildes uz jautājumu, ar ko un kā sākt šo darbu. Vienkāršākais un ērtākais veids dzimtas koka pētīšanai, protams, ir tikties ar radu saimi, ieklausīties un pierakstīt viņu sniegto informāciju par radniekiem, kuri dzimuši pēc 1945.gada. Var skatīties foto, lasīt vēstules, dienasgrāmatas, mājas grāmatas, ja vien tādas atrodas. Atmiņu stāsti lieliski papildinās ģimenes vēstures arhīvu. Taču, kā uzsver muzeja direktore, jāreķinās, ka kopumā dzimtas koka izpēte prasīs ļoti ilgu, pacietīgu un grūtu darbu. Var aizritēt pat gadu desmiti. Rita atklāja, kā pašai radusies interese pievērsties šādi izpētei. Aizsākums tam meklējams, dzīvojot laukos, kur isināt laiku palīdzējušas sarunas ar vecmāmiņām. Viņas daudz ko stāstījušas par radniekiem, un meitene ar lielu interesi klausījās. Bet studiju gados Rita šai tēmai pievērsusies pavisam nopietni.

Jāapzinās, ka dokumenti, personu dati ir izkaisīti dažādos arhīvos. Lai atrastu ziņas, būs jādodas uz arhīviem, tādēļ jāzina par iespējām dokumentu piekļuvei. Muzeja direktore vērsa uzmanību, kur un kā var sameklēt noderīgus dokumentus internetā, sēžot mājās pie datora. Var izmantot Latvijas Nacionālā arhīva mājaslapā esošo sadaļu “Raduraksti” (www.arhivi.gov.lv), kas izveidota ar mērķi atvieglot darbu pie ciltskoka veidošanas. Tur pieejamas Latvijas evaņģēliski

luterisko, Romas katoļu, pareizticīgo, baptistu, reformātu, vēl citu draudžu baznīcu grāmatas, arī 1. Viskrievijas tautas skaitīšanas (1897.gadā) Kurzemes, Vitebskas un Vidzemes guberņās dokumenti. Parasti senākie dokumenti, ko var atrast Latvijas arhīvos digitalizētā formā, ir no 18.gadsimta sākuma.

Atbildes dzimtas koka pētīšanai sniedz Latvijas Valsts vēstures arhīvs, Latvijas Valsts arhīvs, Latvijas Valsts kinofotodokumentu arhīvs, Personāla dokumentu valsts arhīvs un vairāki zonālie valsts arhīvi. Meklējumus Latvijas arhīvos parasti sāk ar četriem zariem, tie ir četri vecvecāki – mammas un tēta vecāki. Sākot meklēšanu, jāzina pēc iespējas precīzāki dati – vecvecāka dzimšanas un/vai miršanas datums. Svarīgi zināt dzimšanas vietu, labi, ja zini, kā to sauca laikā, kad dzima konkrētais vecvecāks. Pieejai arhīvu dokumentiem ir zināma kārtība, tādēļ pirms tam jānoskaidro, kā jārikojas. Var pats doties uz arhīvu un saņemt atļauju strādāt lasītavā ar dokumentiem. Šis pakalpojums ir bezmaksas un lasītavā iespējams pavadīt kaut visu darba dienu. R.Gruševa vērs uzmanību tam, ka, strādājot ar dokumentiem, jābūt svešvalodu zināšanām, jo dokumenti ir vācu, poļu, krievu valodās, jāprot lasīt vecā druka.

Dzimtas koka pētīšanai var izmantot ļoti bagātīgus un daudzveidīgus avotus. Arī etnogrāfisko materiālu krātuvī, deportāciju sarakstus, mirušo reģistru, kritušo sarkanarmiešu sarakstu, vācu leģionāru sarakstu, Latvijas iedzīvotāju sarakstu, protams, laikrakstus un avīzes.

Rita Gruševa iedrošina visus, kuriem patiešām ir interese un vēlme izpētīt savas dzimtas koku, sākt to darīt. Neskaidrību gadījumā droši var griezties pie viņas pēc padoma. “Palīdzēšu atrast vajadzīgo datu bāzi, arī izlasīt tekstu, ja paši nevarēsiet,” viņa saka.

Jāprot lasīt. Ja ir vēlme izpētīt senus dokumentus, būs jāprot tie lasīt. Bet tas nozīmē - jāzina svešvalodas - jāorientējas vācu, krievu, poļu valodā, jāprot lasīt vecā druka.

Aizrautīga pētniece.

Rita Gruševa arī pievērsusies savu senču radu saišu pētīšanai, lai gan šī darba lielāko daļu paveikusi viņas māsa. Dzimtas koku viņas izpētījušas līdz sēstajai paaudzei. Pēc pieredzes Rita zina, ka iegūt vajadzīgo informāciju ļoti palīdzējušas sarunas ar vecākiem, vecvecākiem, kuri atcerējušies un pastāstījuši ļoti svarīgus un noderīgus datus. Tādēļ viņa iesaka jauniešiem, kuriem interesē šī tēma, nenokavēt iespēju mājās kopā ar vecākiem vai vecvecākiem apskatīt albumu fotogrāfijas un pierakstīt stāstus. Tie var ļoti noderēt.

Atzinība

Kad dzīve līdzsvarā

Par profesionālu darbu Balvu novada Bāriņtiesā un aktīvu līdzdalību novada sabiedriskajā dzīvē Latvijas valsts svētkos Balvu novada domes Atzinības rakstu saņēma IRĒNA ERTMANE, Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētājas palidze.

Nākamgad janvārī apritēs 12 gadi, kopš Irēna savu dzīvi saistījusi ar bāriņtiesas darbu. Pēc izglītības būdama pedagoģe, beigusi Rīgas 1. pedagoģisko skolu un vēlāk neklātienē - Liepājas Pedagoģisko augstskolu, viņa astoņus gadus nostrādāja bērnudārzā "Pīlādzītis", bet pirmā jaunās pedagoģes darbavieta bija bērnudārzs "Ieviņa" Kubulos.

Vispirms Irēna pieteicās bāriņtiesas locekles amatam, kur šis pienākums bija jāpilda vien dažas stundas nedēļā, savienojot to ar tiešo darbu, bet kad no bāriņtiesas gāja projām lietvede, pirmsskolas pedagoģe uzdeva sev jautājumu: "Varbūt pienācis laiks kaut ko dzīvē mainīt?!" Savukārt izveidojoties novadam un novada bāriņtiesai, Irēna kļuva par bāriņtiesas priekšsēdētājas palidzi. "Mani tiešie pienākumi ir protokolēt sēdes, sapulces un pārrunas, sagatavot lēmumus un izsūtīt adresātiem. Bāriņtiesas locekļi gatavo lēmumu projektus un iesūta man, bet es tos laboju - stilu, pareizrakstību, pārbaudu skaitļu, faktu pareizību. Vārdu sakot, sagatavoju tīrākstu, ko bāriņtiesa izsūta adresātiem. Kārtoju arī visus citus dokumentus. Ne brīdi nenozēloju savas profesijas maiņu. Darbs man patīk. Esmu precīza, pacietīga un akurāta. Varu ilgstoši darīt sīkus darbiņus," bāriņtiesas priekšsēdētājas palidze raksturo sevi un savu pašreizējo darbu.

Atbildot uz jautājumu, kāpēc mainījusi darbu, Irēna neslēpj, ka bērni viņai ļoti patīk un viņa labprāt ar mazuļiem kontaktējas, bet bērnudārza darbs ir enerģiju prasošs un ļoti izsmelošs. "Man vienmēr bija nepadarīta darba sajūta. Lai sagatavotos nākamās dienas nodarbībām, ļoti daudz jāiegulda savs brīvais laiks. Jāmeklē materiāli, viss ļoti jāizplāno," atzīst bijusi

bērnudārza pedagoģe.

Arī darbs bāriņtiesā nav no psiholoģiski vieglajiem. Kaut arī Irēna nepieņem lēmumus, tomēr bāriņtiesas darba problēmas, cilvēku attieksme skar arī viņu. "Nemeklēju nevienā sliktā, klientus uztveru bez liekas kritikas. Bet cilvēki ir dažādi! Ja pieņemts nelabvēlīgs lēmums, ne visi no bāriņtiesas aiziet saprotoši," saka Irēna. Viņa novērojusi, ka dzīves situācijas, kas nonāk bāriņtiesas redzeslokā, kļūst aizvien dziļākas un problemātiskākas. Bāriņtiesas lietas - sarežģītākas un komplikētākas, un to neklūst mazāk. Priekšsēdētājas palidze spriež, ka cilvēku rīcību un uzvedību neapšaubāmi ietekmē mūsdienu dzīves kvalitāte, bet tikai katrā paša cilvēka ziņā ir, vai dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, vai palaisties postā, ļaujoties slinkumam un dažādām atkarībām. Ne tikai no ekonomiskās situācijas valstī atkarīga cilvēka dzīve, bet arī no izglītības līmeņa, garīguma. Ir bāriņtiesas klienti, kuriem gadījies pakļūpt, bet viņi ir spējusi piecelties un laboties.

Saruna ar Irēnu notika dienā, kad bāriņtiesas priekšsēdētāja Rudīte Krūmiņa bija devusies uz Rīgu, lai tiktos ar tiesībsargu Juri Jansonu, kurš pirms tam televīzijā bāriņtiesām, tostarp arī Balvu novada bāriņtiesai, pārmeta, ka mazuļus viņiem vissvarīgākajā attīstības posmā, proti, līdz divu gadu vecumam, iespējams, lai taupītu pašvaldību līdzekļus, nodod aprūpē valsts institūcijās, nevis ievieto audžuģimenēs. Irēna zināja stāstīt, ka tiesībsarga rīcībā esošā informācija nav bijusi precīza, no četriem minētajiem gadījumiem divos mazuļiem jau ir atrastas audžuģimenes, bet meklētas tiek diviem: "Atrast audžuģimeni tik mazam bērniņam ir sarežģīti. Jebkurai ģimenei, pat tādai, kura nav bāriņtiesas redzeslokā, tās ir milzu rūpes un atbildība. Paņemt bērnu nav tas pats, kas paņemt krēslu. Pārsvārā aprūpē grib pieņemt lielākus bērnus."

Ar savu ģimeni Irēnai ļoti laimējies. "Vīrs man ir kā Dieva dāvana. Man nav labākas draudzenes, jo it visā var dalīties ar vīru," viņa atzīst. Ar Arti iepazīsies Cēsīs, kur viņš mācījies

Ar ģimeni. Irēna Ertmane ar ģimeni - vīru Arti, dēlu Ģirtu un vecāko meitu Amandu - jaunākās meitas Annijas mākslas skolas izlaidumā.

arodskolā. Un viņa, Cēsu meitene būdama, atnākusi uz vīra dzimteni. Pētot radurakstus, atklājies, ka arī Irēnas mamma cēlusies no Kubuliem. Ertmaņu ģimenē izaudzināti trīs bērni - Ģirts, Amanda un Annija. Dēls strādā celtniecībā, vecākā meita studē Dānijā, bet jaunākā mācās Balvu Valsts ģimnāzijā. Vīrs dienē robežsardzē. Visi arī piedalās sabiedriskajā dzīvē - Irēna, vīrs un dēls dzied kori "Mirkļis". Tāpat dēls dzied Kubulu jauktajā ansambli, bet Irēna - arī dzimtsarakstu nodaļas ceremonijās. Amanda savulaik spēlējusi pūtēju orķestri "Balvi". Jautāta, kas ir viņas aizraušāns brīvajā laikā, sieviete atbild, ka viņai patīk gatavot vēja zvanus, arī paslidot, nošļūkt no sniegota kalniņa, palēkāt uz batuta, vingrot peldbaseinā. Ģimene iecienījusi izbraukumus ar divriteņiem. "Bet vispār man dzīvē patīk humors," viņa smeļ.

Pasākums

Baltinavas koris izdzied 20 gadu jubileju

Ar dziesmu "Lec, saulīte", ko tūkstošiem dziedātāju no Latvijas malu malām izpildījis Latvijas simtgades Dziesmu un deju svētku koncerta noslēgumā, 19. novembrī Baltinavas kultūras namā izskaņēja Baltinavas kora 20 gadu jubilejas koncerts. Noslēgumā mājiniekiem uz skatuves pievienojās arī dziedātāji no Kubuliem.

"Kora jubilejas koncerts sākās ar to, ka zālē lepnī iesoļoja kora meitenes, kurām sekoja kora dalībnieki puiši. Koncerta repertuārs bija veidots patriotiskā noskaņā, dziesmās pauzot gan mīlestību pret savu valsti, gan dzimto novadu, zemi, dziesmu, ģimeni. Kora dziesmas mijās ar vietējo pašdarbnieku uzstāšanos un apsveikumiem, arī ar ciemiņu apsveikumiem. Sveikt jubilejā Baltinavas kori bija ieradušies kori no Rugājiem, Tilžas, pašdarbnieki no Salnavas, Kubuliem. Ziedus un dāvanas Baltinavas kora kolektīvs saņēma ļoti daudz, - vai gluži kā televīzijas šovā "Poļe Čudes", - pastāstīja Baltinavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Evita Broka.

Kora jubilejas koncerts bija veidots kā atmiņu ceļojums, kuru ievadīja kora dziedātās latviešu tautsdziesmas, tām sekoja citu tautu dziesmas no krievu, austriešu, itāļu kora repertuāra, valstīm, kurās savulaik ciemojies Baltinavas koris. Savās dziesmās koris atspoguļoja arī ģimeniskās saites, izdziedot mīlestības un attiecību dziesmas. Ne mazāk nozīmīga vieta atmiņu ceļojumā bija ierādīta arī dvēseles dziesmām, jo dziedot cilvēks kopj savu dvēseli. Ne velti runājam arī par dziesmas dvēseli. Atmiņu līkločus ar

kori kopā izstaigāja arī pasākuma vadītāji - bijusi kora dziedātāja Elīna Zelča un tagadējais kora dalībnieks Rolands Keiģis.

Koriem Baltinavā ir dziļas saknes. 1940.gada Latgales Dziesmu un deju svētkos Baltinavu pārstāvēja aizsargu koris un baznīcas koris. Pagasta koris nodibināja 1950.gadā un vairāku gadu desmitu laikā to vadīja daudzi diriģenti. Koris piedalījās koru skatēs, republikas un rajona Dziesmu svētkos, kā arī Baltinavas estrādes atklāšanā 1991.gadā. Kad beidza pastāvēt padomju saimniecība, arī kora dzīvē iestājās pārtraukums, to atjaunoja 1996.gada rudenī. "Pagasta padomes priekšsēdētājs Jevgeņijs Zelčs paaicināja mani un Mariju Bukšu un teica, ka nepieciešams atjaunot kori. Kopš tā laika arī dziedam un uzskatām to par atjaunotā kora dzimšanas dienu," sarunā ar "Vaduguni" pirms kora jubilejas atcerējās ilggadējā kora diriģente Aija Nagle.

Vācot dažādus dokumentus un fotogrāfijas par kora pastāvēšanas vēsturi, Aija atradusi 1997.gada "Vaduguns" izgriezumu, kurā koris nofotografēts pirms reģionālās skates. No tagadējiem kora dalībniekiem dziedātāju rindās redzami ne vairāk kā seši septiņi baltinavieši - Valdis Siliņš, Inta Ludborža, Velta Ločmele, Dzintars Meščanovs, Marija Bukša. Pārēji kora dziedātāji kori iestājušies pusgadu vai gadu vēlāk. Kora dziedātāji mainās. Baltinavas kori dzied daudz jauniešu, kuri vēl mācās vispārīgglītojošajā skolā. Diriģente A.Nagle neslēpj: "Ja es nestrādātu Baltinavas vidusskolā, jauniešus iesaistīt kori būtu daudz grūtāk. To Rugāju kora jubilejā atzina arī Rugāju kora diriģents Pēteris Sudarovs. Baltinavas

Jubilejas koncerts. Baltinavas koris jubilejas koncertā izpildīja ne tikai latviešu, bet arī citu tautu dziesmas.

korī trešdaļa vai ceturtdaļa kora dalībnieku ir jaunieši."

Baltinavas korim labi veicies skatēs - pēdējos gados koris dziesmu karos ieguvis pirmās pakāpes vērtējumu. "Tāda līmeņa korim, kāds ir mūsējais, kam nav profesionālu dziedātāju, lielākais vērtējums ir tikt uz svētkiem. Iemācīties repertuāru un tikt uz lielajiem Dziesmu un deju svētkiem, pat neskaitot punktus, jo domāju, augstāko vērtējumu mēs nevaram sasniegt. Bet, ja skatē iegūstam pirmo pakāpi, tad tas jau ir ļoti daudz. Kora dalībnieki ir gan zemnieki, gan robežsargi, kuru laiks ir pakļauts gan darbam labības druvā, gan dežūrām uz robežas," kora sasniegumus vērtē Aija.

Koris nealkst tikai pēc sasniegumiem un atzinības. Koristiem tā ir vieta, kur satikties, labi un interesanti pavadīt laiku. Kora ģimeniskā sadzīve sastāv no ciemošanās pie citiem koriem, arī ārvalstu braucieniem, kopmēģinājumiem, jubileju svinēšanas pašu vidū, ar kora sezonas atklāšanas pasākumu. Par kora sadzīvi un tehniskām lietām rūpējas kora Tēvs - Viktors Graudumnieks un kora Māte - Velta Ločmele. Kori dzied pat ģimenes: Siliņu ģimene - Valdis Siliņš ar dēliem Gati un Mārtiņu, kā arī abu dēlu otrās pusītes. Rauģi, uz kora mēģinājumiem jaunie vecāki līdzī jau ņem arī atvasītes. Kori dzied arī Laganovsku ģimene - vecāki ar divām meitām.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Novads, kurš strādā

**RAIMONDS
ČUDARS,**
Salaspils novada
domes
priekšsēdētājs

Kāds ir Jūsu ceļš līdz novada do- mes priekšsēde- tāja amatam?

-Priekšsēdētāja amata pienākumus pildu septiņo gadu – otro sasaukumu pēc kārtas. Esmu ieguvis juridisko izglītību un

savulaik apmēram 13 gadus strādāju par advokātu. Sākot no 2001. gada paralēli advokāta darbam uzsāku pildīt Salaspils domes deputāta darba pienākumus un 2009. gadā kļuva par pašvaldības vadītāju. Tā ir liela atbildība, un ir lietas, kuras mēra amatā izdevušās, citas – nedaudz mazāk. Esmu precējies, man ir divas meitas. Savukārt mans tēvs kādreiz bija Murjāņu sporta internātskolas pedagogs, un būtībā visa mana dzimta nāk no sporta vides. Smejoties mēdzu teikt, ka esmu gandrīz vienīgais, kuram nav sporta izglītības.

Ar ko Salaspils novads lepojas?

-Katrs novads ir unikāls un katrs no tiem meklē savu identitāti. Kad pirms vairākiem gadiem prātojām, vai Salaspils novadam nepieciešama īpaša devīze, jāteic, jau vēsturiski izveidojies, ka Salaspils atrodas pirms Rīgas. Tādēļ arī mūsu novada devīze ir "Salaspils – pirms Rīgas!". Esam novads, kurš strādā, novads – kur cilvēki apmetas uz dzīvi.

Salaspilī iedzīvotāju skaits palielinās?

-Nav noslēpums, ka Latvijā centrālie ir diezgan izteikti, un cilvēki valstī meklē darbu un dzīvesvietas iespējas. Salaspilī, kas ir Pierīgas reģions, iedzīvotāju skaits palielinās. Vārsbūt tas nenotiek tik strauji kā, piemēram, Mārupē, kur gadā deklarēto iedzīvotāju skaits palielinās par vairākiem simtiem. Jebkurā gadījumā pieļauju, ka šogad ierasties uz dzīvi Salaspilī varētu aptuveni vēl papildus simts cilvēki. Protams, būtiska daļa iedzīvotāju ikdienā dodas strādāt uz Rīgu.

Kādas ir novada būtiskākās problēmas?

-Cilvēki, kuri ierodas dzīvot Salaspilī, ir gados jauni – ar ģimenēm, bērniem. Tādēļ viens no primārajiem uzdevumiem Salaspilī ir kvalitatīvu izglītības pakalpojumu piedāvājums. Iespējams, Salaspilī nav tik ļoti akūtas problēmas ar brīvām vietām bērnudārzos, nekā citos Pierīgas reģionos, bet tas ir viens no galvenajiem uzdevumiem, kas jārisina. Salaspilī ir sešas pirmsskolas izglītības iestādes, bet joprojām ir bērni, kuri nevar saņemt savu vietu bērnudārzā. Tādēļ esam uzsākuši darbu pie septītā bērnudārza projekta realizācijas. Jāteic, pirmsskolas izglītības iestāžu jautājums ir specifisks izaicinājums visā Pierīgā, kas ir risināms. Kas attiecas uz atalgojumu, pēdējie dati liecina, ka Salaspils novadā vidējais atalgojums pirms nodokļu nomaksas ir virs 800 eiro. Precīzus skaitļus nemācēšu pateikt, bet atalgojumam ir tendence pieaugt, kas tuvojās 900 eiro. Aptuvenais bezdarba līmenis novadā ir 5%. Savukārt novada budžeta kopējie ieņēmumi ir virs 20 miljonu eiro. Ļoti svarīgi, kādi ir lēmumi budžeta izlietojumam. Uzsvāru liekam uz infrastruktūru, naudu *iepludinām* ekonomikā. Piemēram, ceļu būvē pēdējais projekts ir 2,5 miljonu ieguldījums centrālās Rīgas ielas būvniecībā. Protams, ir arī citi projekti, un šogad tautsaimniecības sadaļā ieguldām aptuveni desmit miljonus eiro. Tas ir tas, kas mums jā dara – būtībā jā rada no jauna infrastruktūra, jo padomju laikos šajā ziņā Salaspilī bija cita pieeja.

Kā veicas ar ES fondu naudas apgūšanu?

-Pieļauju, ka, piemēram, Balviem šajā ziņā ir lielāka pieredze. Salaspils novadam pieejami tikai atsevišķi Eiropas Savienības finansējuma avoti, kurus tādas pašvaldības kā Salaspils var izmantot. Tie ir lielāka mēroga projekti. Pierīgas pašvaldības var izmantot izglītības atbalsta naudu, ko arī izmantojam. Savukārt krietni mazāks naudas apjoms pieejams kultūras jomai. Cerības saistām ar Daugavas muzeju, kas ir viens no Salaspils novada ievērojamākajiem kultūras objektiem, kā arī Salaspils memoriālo ansambli. Jāpiebilst, ka šī gada janvārī pirmo reizi izdeva Latvijas vēsturnieku sagatavoto monogrāfiju par bijušo Salaspils koncentrācijas nometni, kas, ļoti precīzi balstīta uz dokumentiem un pierādījumiem, apraksta tā laika notikumus un kardināli atšķiras no padomju laika mītiem.

Kāds ir Jūsu atalgojums?

-Aptuveni 2600 eiro pirms nodokļu nomaksas.

Ciemojamies Salaspils novadā

Salaspils novads ir pašvaldība Latvijas centrālajā daļā, Vidzemes dienvidrietumos, kas robežojas ar galvaspilsētu Rīgu, Stopiņu, Ropažu, Ikšķiles, Ķeguma un Ķekavas novadiem. Uz šī gada 1. janvāri Salaspilī bija 17 621 iedzīvotājs, visā novadā – aptuveni 24 000. Novada centrs ir Salaspils, kas ir arī viena no senākajām apdzīvotajām vietām Latvijā. Arheoloģiskie izrakumi, kas veikti no 1964. līdz 1975. gadam (Rīgas HES celtniecības laikā), šajā teritorijā atklāja senas apmetnes, kapulaukus un pilskalnus, kas norāda uz blīvu teritorijas apdzīvotību. Salaspilī Daugavas labajā krastā atklāta arī senākā pašlaik zināmā Latvijas pirmiedzīvotāju apmetne – Salaspils Laukskola, kur pirms 11 tūkstošiem gadu apmetni izveidoja pēdleduslaikmeta ziemeļbriežu mednieki. Savukārt Salaspils novada iedzīvotāju devīze ir "Salaspils – pirms Rīgas!".

Salaspils memoriālais ansamblis.

Nenoliedzami viena no vēsturiski ievērojamākajām vietām ne tikai Salaspilī, bet arī visā Latvijā ir kādreizējā Salaspils koncentrācijas nometne, kur saglabājušās liecības par vēstures drūmākajām lappusēm. Nometnes celtniecība sākās 1941. gada oktobrī un tās oficiālais nosaukums bija "Paplašināts policijas cietums un darba audzināšanas nometne", kas bija pakļauta nacistiskās Vācijas struktūrām. Tiek uzskatīts, ka nometnē bojā gājušo skaits bija 1162 - 1952 cilvēki, neskaitot upurus nometnes celtniecībā nodarbināto ebreju vidū, taču pieskaitot 320 - 500 padomju karagūstekņus invalidus, kurus ievietoja nometnē 1944. gada augustā, lai iznīcinātu. Galvenie ieslodzīto nāves cēloņi bija nepietiekama pārtika, smagais darbs, miesas sodi un slimības. Mūsdienās bijušās koncentrācijas nometnes vietā izveidots Salaspils memoriālais ansamblis, kas ir viens no lielākajiem šāda veida pieminekļu kompleksiem Eiropā. Tā apmeklētājiem pieejama arī muzeja ekspozīcija. Savukārt kā piemiņa bijušajiem nometnē ieslodzītajiem memoriāla teritorijā dzirdami sirdspuksti.

Tūrisma objekts

Kā Salaspilī augušos banānus devāmies lūkot

Ja kāds vēl nav ciemojies Nacionālajā botāniskajā dārzā Salaspilī, kavēties vairs nedrīkst ne minūti. Tā darbinieki jūs laipni uzņems kā ziemas, tā vasaras mēnešos, izrādot bagātīgo augu valstību, kuru dzimtene ir no ikviena pasaules nostūra, izņemot Antarktīdu.

Kad gatavojamies doties uz Nacionālo botānisko dārzu, ilgi prātojām, vai ziemā to maz ir vērts darīt? Savukārt, kad jau vēram vaļā dārza oranžērijas durvis, sapratām, ka vilties mums nūdien nenāksies! Vēl jo patīkamāku botāniskā dārza apmeklējumu padarīja tā direktora ANDREJA SVILĀNA novadītā ekskursija, kurš, līdz skolas gadiem savu dzīvi aizvadot lauku mājās Varakļānu pusē, latgāliešu valodā viesmīlīgi iepazīstināja ar bagātīgo oranžērijas augu valstību.

Oranžērijā un visā pārējā botāniskajā dārzā kopumā aplūkojami aptuveni 14 000 dažādu augu. Tā ir viena no lielākajām augu kolekcijām ne tikai Baltijā, bet arī visā Ziemeļaustrumeiropā. Turklāt botāniskā dārza augu kolekcija katru gadu tiek papildināta, ne tikai sadarbojoties ar citiem botāniskajiem dārziem visā pasaulē, bet arī veicot pašiem savas ekspedīcijas uz citām valstīm. Pašu botāniskā dārza oranžērijas kolekciju sāka veidot 1956. gadā. Te var aplūkot gan eksotiskas orhidejas, gan tādas tropu augus, ar kuru augļiem sastopamies ikdienā, piemēram, banānus un kafijas koku. Savukārt, kas attiecas uz kaktusu kolekciju, tie oranžērijā sastopami visdažādākajās formās, nokrāsās, durstīgi un pūkaini, izstiepti un apaļi.

Jautāts, vai botāniskā dārza apmeklētāji kādu no augiem var arī iegādāties, A.Svilāns atzina, ka stādu tirdzniecība ir ļoti minimāla un lielāko daļu no augiem komerciāliem nolūkiem izmantot nevar, jo tie kalpo tūrisma un vides

Salaspils banāni. Jautāts, vai ir kāds augs, kas pašam patīk visvairāk, A.Svilāns pastāstīja, ka no 14 000 augu izvēlēties vienu konkrētu ir diezgan sarežģīti. "Katram augam ir sava specifika un stāsts. Tomēr, ja kāds no tiem pēkšņi pēc ilgāka laika uzried, ir gandarījums, arī sajūtas vienreizējas. Kopumā gan vēlos teikt, ka ikdienā darbā redzu 129 hektārus botāniskā dārza, tādēļ varu teikt, ka mājās ļoti pēc augiem neilgojos," ar sev raksturīgu humoru stāsta A.Svilāns. Jāpiebilst, ka attēlā redzams banānkoks, kura augļi izauguši nekur citur kā tepat, Salaspilī!

izzināšanai. Savukārt uz jautājumu, kurā no gadalaikiem botānisko dārzu vislabāk apmeklēt, A.Svilāns ar smaidu sejš paskaidroja, ka to jā dara ik pēc divām nedēļām, jo botāniskajā dārzā regulāri kāds no augiem nozied, savukārt kāds cits ir tikai savu skaisto ziedu un krāsu daudzveidības ceļa sākumā.

Karatē skola

Treniņi no trīs gadu vecuma

Pirms pāris gadiem atklātajā modernajā "Salaspils sporta namā" tiekamies ar tās direktoru VITĀLIJU BEREZŅEVU, kurš ikdienā vada arī treniņus karatē skolā "LKKL Salaspils".

Ar pieredzējušo karatē treneri tiekamies brīdī, kad vēl pavisam nesen pašreizējā karatē skola plašāk bija pazistama kā Salaspils Džosui Karatē klubs. Kopumā kluba nosaukums mainīts vairākkārt, savukārt ceļš pretī skolas statusam bija mērķtiecīgs. "Salaspils karatē klubs pastāv kopš 2008.gada, kurā darbojas 120 dalībnieki. Ņemot vērā, ka koncentrējamies uz kvalitatīvu pakalpojumu un augstākā līmeņa treniņiem, atradām sadarbības partnerus, jo vienkārši ar kluba statusu daudzas iespējas iet secen," stāsta V.Berezņevs.

Par to, cik nopietns un atbildīgs darbs notiek Salaspils karatē skolā, liecina arī fakts, ka "LKKL Salaspils" ir vienīgā karatē skola Latvijā, kas ieguvusi licenci trenēt bērnus no trīs gadu vecuma. Turklāt trenēšanās karatē Salaspilī nav tikai iespēja kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku, bet skolā notiek arī darbs pie izglītības iegūšanas, tostarp mērķa uzstādīšanas, tā sasniegšanas, sevis disciplinēšanas un citām ne mazāk svarīgām lietām. "Kopumā noiets interesants un ne viegls attīstības ceļš līdz pašlaik sasniegtajam. Kluba pirmsākumos Salaspilī nebija sporta halles, klubā bija trīs audzēkņi un trenējāmies skolas gaiteni uz betona grīdas. Tomēr nepadevāmies, mērķtiecīgi turpinājām iesākt, parādījās iespēja trenēties piemērotākās telpās, arī bērnu vecāki un viņu atvases izrādīja arvien lielāku interesi," atceras V.Berezņevs.

Vitālijs Berezņevs. Salaspils karatē kluba treneris un sertificētais sporta speciālists Vitālijs Berezņevs (melnā josta, 1.Dans) ir savas jomas profesionālis. Pieredzējušais pedagogs karatē sporta veidā 2011.gadā Dānijā izcīnīja Pasaules čempiona titulu un atzīts par 2012.gada labāko treneri. Savukārt jautāts, vai apgūtās prasmes kādreiz nācies pielietot arī ārpus karatē nodarbībām, V.Berezņevs ar smaidu seņā atceras, ka savulaik līdz tam varēja nonākt, bet starpgadījums beidzās, tā arī isti nesācies.

Uzņēmējdarbība

Māja teju bez apkures nav utopija

Uzņēmums SIA "I2" jau aizvadītos piecus gadus ražo augstas energoefektivitātes koka – alumīnija stiklotas konstrukcijas (logus, durvis, fasāžu sistēmas), savā saražotajā produkcijā iedzīvinot to, ka ēkas var darboties praktiski bez apkures un tajā pašā laikā joprojām būt ērtas un komfortablas.

Uzņēmuma darbinieki savā darbā izmanto vācu tehnoloģijas, kas ļauj ražot energoefektīvākos tā dēvētos A+ klases logus visā Baltijā. Savukārt uzņēmuma tehniskais direktors KRISTS SLOKENBERGS stāsta, ka saražoto logu galvenā īpašība ir, ka tiem no ārpusē faktiski nav rāmja, jo visa rāmja konstrukcija integrēta siltinājumā, novēršot aukstuma tiltus. "Mūsdienu laikmetā logi kļuvuši par vāju būvniecības elementu. Tādēļ mēs ražojam speciālus rāmjus un tos galarezultātā pārvēršam logos, kas ļauj būtēt tā dēvētās pasīvās ēkas. Tās ir ēkas, kuras, vienkārši runājot, ir desmit reizes efektīvākas par parastu māju. Šādām ēkām nepieciešama niecīga vai arī vispār nav vajadzīga apkure. Rezultātā tā siltumu gūst no, piemēram, saules vai cilvēka ķermeņiem, kas, starp citu, ir patiešām nozīmīgs siltuma avots," skaidro K.Slokenbergs.

Jautāts, kas ir galvenais uzņēmuma saražotās produkcijas noieta tirgus, K.Slokenbergs stāsta, ka pārsvarā viņu klienti ir zviedri. "Šobrīd pasaulē ir aptuveni 40 000 tūkstoši pasīvu ēku, savukārt Latvijā vismaz pagaidām tādas ir tikai dažas. Patiesībā šī ideja nav nemaz tik jauna, un būvniecības principi, kā taupīt siltumenerģiju, meklējami jau senākos laikos. Piemēram, agrāk mūrnieks bija prestižāka profesija par ārstu vai arhitektu. Arī jumiķis bija nopietns vīrs. Atliek vien aizbraukt, piemēram, uz Vecrīgu un redzēt, ko spēja šīs profesijas pārstāvji. Noslēdzoties kvalitatīvas būvniecības laikmetam, pēc Otrā pasaules kara šāda veida būvniecības process kļuvis krietni mazkvalitatīvāks. Piemēram, māja, kas celta 1900.gados, ir daudz energoefektīvāka par māju, kas celta 90.gados. Salīdzinot to ar automašīnām, tas ir tas pats, ja automašīna, kas ir simts gadus veca, vēl joprojām brauc ātrāk un ekonomiskāk par to, kas uzbūvēta 90.gados. Izklaušās absurdi, bet savā ziņā tā ir realitāte," skaidro K.Slokenbergs.

Zaļi un energoefektīvi. SIA "I2" tehniskais direktors Kristis Slokenbergs, raksturojot savu uzņēmumu, reiz teicis: "Mēs esam zaļi un energoefektīvi. Mēs zinām, kā būvēt gudrāk un ka ēkas var darboties praktiski bez apkures un būt ērtas un komfortablas. Mēs ticam, ka Latvija ir lieliska vieta, kur augt un attīstīties." To, ka uzņēmuma saražotie koka - alumīnija logi, durvis un fasāžu sistēmas var lepoties ar patiešām augstiem siltumvadītspējas rādītājiem, apliecināja arī K.Slokenberga demonstrējumi ar speciālu mērierīci.

Novadniece

Sirsnīgi sveiceni no Salaspils

Salaspilī jau trīs gadus dzīvo novadniece no mūsdienu VELTA NAGLE-SENKA, kura savulaik Balvu novada Bērzpilī vairāk nekā 40 gadus pildīja atbildīgos zobārsta profesijas pienākumus. Dzimusi Kārsavā, savukārt dzīves gaitas uz salīdzinoši netālu Bērzpili atveda, jo tolaik pēc mediķa profesijas apgūšanas bija tā dēvētā sadale, kad bija jāizvēlas savas darbavietas turpmākā atrašanās vieta. Izvēle krita par labu Bērzpilij un, kā atzīst Veltas kundze, zobārstes profesija viņai ir ārkārtīgi tuva. Arī tagad pēc pārcelšanās uz dzīvi Salaspilī ik pa laikam iedzīvotājiem no mūsdienu telefoniski sniedz pa kādam vērtīgam padomam. "Visus šos darba gadus Ziemassvētkos un sagaidot Jauno gadu saviem pacientiem un tuviniekiem allaž esmu gribējusi novēlēt to pašu labāko. Tolaik gan pie sevis smeļoties prātoju, ka tas varētu izskatīties pēc pašreklāmas. Tagad, kad darba gadi Bērzpilī jau aiz muguras, ikvienam savam bijušajam pacientam patiesi un no visas sirds novēlu dzīvesprieku, pacietību, pārticību un, pats galvenais, nesatricināmu veselību," ar sev raksturīgo sirsnību vēl Veltas kundze.

Jāpiebilst, ka 2009.gadā V.Nagle-Senka saņēma arī Balvu novada domes Atzinības rakstu par ilggadēju, godprātīgu un profesionālu darbu zobārstniecības aprūpes nodrošināšanā un bērnu mutes veselības veicināšanā.

Re, kā!

Ko vāra šajā katlā?

Laikraksts "Vaduguns" aizvadīto gadu laikā ciemojies daudzās Latvijas novados, bet ar tik lielu katlu, kāds redzams attēlā, šķiet, var lepoties tikai Salaspils novads. Noskaidrot kaut ko vairāk par šo katlu, kas vienaldzīgu neatstās nevienu garāmbraucēju, diemžēl neizdevās. Tomēr, spriežot pēc novērotā, tā ir kāda atpūtas vieta, kuras apmeklētājiem par gardu maltīšu trūkumu droši vien nenākas sūdzēties!

Vēsturisks objekts

Gadu simteņiem cietušais dievnams

Salaspilī, Rīgas HES ūdenskrātuves malā, atrodas Salaspils evaņģēliski luteriskā Svētā Jura baznīcas drupas. Pirmās ziņas par baznīcu atrodamas ap 1380.gadu, kad Livonijas ordenis Daugavas labajā krastā netālu no jaunās pils uzcēla Svētā Jura baznīcu. Laika gaitā tā vairākas reizes pārbūvēta un karos postīta. Piemēram, 17.gadsimtā to nopostīja divreiz, baznīca cieta arī Pirmajā pasaules karā. Savukārt baznīcu pilnīgi izpostīja Otrajā pasaules karā un pēc tam vairs neatjaunoja. 20.gadsimta 70.gados dievnama drupas uzspirdzināja, kad būvēja Rīgas HES.

“Mana debess Tavas klātbūtnes pilna...”

Ja kādam pajautātu, ar ko jums saistās 1991.gads, tad droši vien katrs otrs atbildētu, ka tas bija Latvijai nozīmīgs laiks - barikādes, omens, preses nama ieņemšana un citi valstiski svarīgi notikumi. Taču pa vidu visam tam bija arī mīlestība... 1991.gadā bijušajā Balvu rajonā gredzenus mija 255 pāri, no kuriem 12.novembrī uz sudrabkāzu balli Kubulu kultūras namā ieradās 23. Šajā vakarā visapkārt virmoja mīlestība, patīkams satraukums un sirsniņa.

Foto kāzu albumam. Tradicionālajā kopbildē kopā ar Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāju Svetlanu Romanovsku un domes priekšsēdētāju Andri Kazinovski nobildējās sudraba pāri: Vita un Aldis Dortāni; Anna un Modris Barbaniškas; Inese un Aigars Supes; Gunta un Jānis Erciki; Anita un Dainis Grigorjevi; Rita un Aivars Salenieki; Irīna un Māris Voiciši; Biruta un Andris Lazdiņi; Olga un Aldis Kaļvas; Aija un Aivars Mežali; Biruta un Aleksandrs Vanagi; Indra un Jānis Odiņi; Solvita un Raimonds Fogelji; Oļģerts un Inta Zaharāni; Rita un Ainārs Milakņi; Linda un Modris Vītoli; Iveta un Aivars Pugeji; Aina un Ivars Saidāni; Gunta un Arturs Upiši; Ina un Jānis Kuduri; Sarmīte un Aivars Erciki; Inese un Žanis Ozoliņi, kā arī Ingrīda un Edgars Skučī.

Parakstās Goda grāmatā. Tilžēnieši Linda un Modris Vītoli bija viens no četriem pāriem, kas viens otram “jā” vārdu teica 17.augustā. Viņi atzina, ka sajūtas sudrabkāzu ballē bija svinīgas, pacīlātas un mazliet atsaucā atmiņā dienu, kad paši kļuva par vīru un sievu. “25 kopdzīves gadi pāriem ir skaists vecums, kad bērni jau kļuvuši patstāvīgi, bet paši vēl jūtamies diezgan jauni. Nereti no cilvēkiem dzirdam, ka zīmogam pasē nav nozīmes, taču es gribētu teikt, ka ir gan. Tā ir apņemšanās, pienākumi vienam pret otru, uzmanība, spēja piekāpties un saprast. Ģimene ir tradicionāla vērtība mūsu modernajā pasaulē,” uzskata Linda.

Labāk nevar būt! Biruta un Andris Lazdiņi viens otram “jā” vārdu teica 1991.gada 24.maijā Lazdukalna pagastā. Biruta atceras, ka tajā dienā laiks bija saulains un skaists, arī kāzas izdevās, kā cerēts. “Tikpat jauki jutāmiem arī sudrabkāzu ballē, kur valdīja nevilnīga sirsniņa un patīkams satraukums. Esam ļoti priecīgi, ka atbraucām, jo laukos esam iesīkstējuši un reti kaut kur kopā dodamies. Pasākums izdevās godam - šai tradīcijai noteikti jāturpinās,” ir pārliecināta Biruta.

Pārlapo vēstures lappuses. Sudrabkāzu pāris Indra un Jānis Odiņi, kuri par vīru un sievu kļuva 20.jūlijā, ar interesi pārlapojā iepriekšējo gadu zelta, sudraba kāzu un Balto zekīšu svētku albumus. Viņi uz pasākumu mēroja vistālāko ceļu - no Rīgas.

Katram pārim pa dāvanai. Ģimenes simboli jau izsenis bijuši uguns un pavards, tādēļ visi sudrabkāzu pāri no dzimtsarakstu nodaļas vadītājas Svetlanas Romanovskas (no labās) un viņas vietnieces Santas Kulešas rokām saņēma skaistu dāvanu, kas ik mīļu brīdī atgādinās par šo burvīgo pasākumu.

Pirmais valsis. Gluži kā toreiz - pirms 25 gadiem, kad viens otram teica “jā” vārdu, visi sudrabkāzu pāri grieza pirmo valsi. Viņu vidū - arī balvenieši Rita un Aivars Salenieki (priekšplānā), kuriem šī diena bija īpaša arī vēl kādu notikumu - proti, 12.novembris ir Ritās dzimšanas diena. Kā izrādījās, sudrabkāzu balles dienā Rita nebija vienīgā gaviļniece, jo 12.novembrī dzimšanas dienu svinēja arī šķilbēnietis Ainārs Milaknis, kurš ar sievu Ritu pirms 25 gadiem gredzenus mija 17.augustā Balvos. Abi gaviļnieki saņēma pārsteiguma dāvanu un klātesošo kopīgi izpildīto dziesmu “Daudz baltu dieniņu”.

Improvizētais fotostūris. Pārtraukumos starp interesantajiem priekšnesumiem, dejām un saviesīgām sarunām sudrabkāzu pāriem bija iespēja iemūžināt sevi skaistā fotogrāfijā. Šo iespēju labprāt izmantoja arī Aivars un Iveta Pugeji, kuri viens otram “jā” vārdu teica 17.augustā.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Skolu dzīve

Arī Balvos sportos visa klase

Foto - no personīgā arhīva

Dod startu trešajai sezonai. 2.novembrī "Vidzemes Olimpiskajā centrā" Valmierā deva startu "Sporto visa klase" jaunajai - trešajai - sezonai. Tajā iesaistās jaunas 82 klases no 73 izglītības iestādēm visā Latvijā. Līdz ar to piecas reizes nedēļā jeb katru mācību dienu sportos jau vairāk nekā 3000 skolēnu no 130 klasēm. Viņu vidū būs arī Balvu pamatskolas 3.b klases 17 skolēni ar skolotājām. "Pasākums bija ļoti labi organizēts, bija padomāts par drošību, par to, lai visiem būtu labi, jo nav jau viegli uzņemt 3000 dalībniekus vienā vietā. Valmierieši malači!" uzskata klases audzinātāja Irēna Biseniece.

Noslēgusies pieteikšanās projekta "Sporto visa klase" 2016./2017.mācību gadam. Latvijas Olimpiskā komiteja apstiprinājusi 77 izglītības iestāžu 3.klašu pieteikumus, kuru vidū ir arī Balvu pamatskolas 3.b klase.

Klases audzinātāja Irēna Biseniece stāsta, ka par šo ideju sākuši domāt jau šopavasār: "Bija jāiesniedz pieteikums, kas saskaņots ar pašvaldību, vecākiem, arī motivācijas vēstule. Vērtēja skolēnu skaitu, sporta bāzes pieejamību, nepieciešamo inventāru, ekipējuma iegādes iespējas un darba samaksu par papildnodarbībām, ko segs pašvaldība. Visiem skolēniem ir izsniegta ģimenes ārsta izziņas, ka viņi drīkst papildus nodarboties ar sportu." Projekta mērķis ir četru mācību gadu laikā mērķtiecīgi uzlabot visu klases skolēnu fizisko sagatavotību, stāju, dodot motivāciju nodarboties ar sportu, sadarībā ar Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju pilnveidojot metodisko programmu 3.-6.klašu grupai. "Klases skolēniem jau ir vienoti sporta tēriņi: T-krekli, šorti, cepurītes, jaciņas ar skolas nosaukumu un emblēmu "Sporto visa klase". Mēs Balvu novadā esam vienīgi. Ceram, ka nākamgad šim pasākumam pieteiksies arī citas skolas. Bērniem patīk, viņi ir sajūsmā! Nekas nav grūti, viņi visu spēj apvienot ar citiem sporta pulciņiem, arī ar mūzikas un mākslas skolu. Projekts nav domāts olimpisku sagatavošanai, bet gan paredz, lai katrs var nostiprināt veselību, uzlabot stāju un lai ir šī interese nodarboties ar sportu," secina I.Biseniece. Viņa rāda norises plānu, kuru saņēmuši 2.novembrī Valmierā, atklāšanas ceremonijā. Uz turieni aizbraukusi visa klase, un tur Valmieras pilsētas radošie jaunieši bija sagatavojuši interesantus un aizraujošus priekšnesumus, kas priecēja atklāšanas pasākuma dalībniekus.

Foto - A.Kirsanovs

Plīvos karogs. 11.novembrī, Lāčplēša dienā, klātesot Balvu novada domes priekšsēdētājam Andrim Kazinovskim, pie skolas pacēla "Sporto visa klase" karogu, kas simbolizē piederību projektam.

Olimpiskās komitejas prezidents Aldons Vrubļevskis paudis gandarījumu, ka projekts "Sporto visa klase" jau pēc divām sezonām radijs tik plašu interesi sabiedrībā un, pats galvenais, tas radijs interesi bērnu vidū. Arī audzinātāja atzina, ka viss ir ļoti gudri pārdomāts: "Janvāra beigās skolēniem būs jākārto vispārējās fiziskās sagatavotības testi. Vēl svarīgs būs rezultāts valsts diagnosticējošajos darbos - valsts valodā un matemātikā. Projekta filozofija ir ne tikai būt labiem sportistiem, bet arī būt zinošiem visos mācību priekšmetos. Mēs esam iedalīti ceturtajā grupā no sešām, kur kopā ar 14 skolām marta beigās piedalīsies stafetēs." Viņa vēl piebilst, ka svarīgi ir paveikt kādu labu darbu. Audzinātāja stāsta, ka realizēs no vecākiem nākušo ideju, kad bērni kopā ar vecākiem izgatavo kādu priekšmetu, ko uzņēmuši ballē piedāvās iegādāties, bet naudu novirzīs vai nu slimiem bērniem, vai bērniem, kuri nokļuvuši nelaimē. Aprīlī būs kopvērtējums, kurā labāko klasi izvirzīs uz finālu. Sporta skolotāja Iveta Kacēna skaidro, ka stafetes būs visdažādākās:

"Sportā būs trīs novirzieni - vispārējā fiziskā sagatavotība, futbols un tā spēles elementi, peldēšana vai aktivitātes svaigā gaisā. Pašlaik mēs ejam uz baseinu 2 stundas reizi divās nedēļās. Ziemā, ja būs labs laiks, dosimies slēpot, bet pavasarī veiksīm tūrisma aktivitātes. Pārbaudījumos būs līdzsvara tests, atspoles skrējieni, vēderpreses un citi vingrinājumi." Projekts paredz katru nedēļu nodrošināt kvalitatīvu un metodiski atbilstošu trīs fakultatīvo sporta nodarbību sarīkošanu papildus tām divām sporta stundām, kas ir paredzētas obligātajā izglītības programmā saskaņā ar LSPA izstrādātu metodisko materiālu.

3.b klases skolniece Renāte Mūrniece atklāja, ka Valmierā ļoti patīcis, jo tur bijis ļoti, ļoti daudz dalībnieku dažādu krāsu sporta tērpos. "Mūsu klasei tērpi ir zaļā un sarkanā krāsā," paskaidroja Renāte. Savukārt Tomass Kleins pastāstīja, ka kapteinis Ilja Polis saņēmis "Sporto visa klase" karogu, kas simbolizē klases piederību projektam. "Mēs to svinīgi uzvilcām mastā, un tas plīvos pie mūsu skolas," lepojas Ilja Polis.

Īsumā

Ludzā iegūst četras zelta godalgas

Ludzā notika B.Meļņikova piemiņas kausa izcīņa svarcelšanā, kur startēja arī Balvu Sporta skolas audzēkņi. Svara kategorijā 33 kg 1.vietu izcīnīja Edijs Keišs, bet 4.palika Harijs Bisenieks. Sv. kat. 37 kg Ivo Bisenieks ieguva 3.vietu un 3.vieta sv. kat. 45 kg arī Kristiānam Čubaram. Sv. kat. 50 kg 1.vietā - Dāvis Maks. Mazāk veiksmīgi starti bija sv. kat.56 kg: šeit Edgars Galuškins palika piektais, Dagnis Ločmeļš - sestais, bet Mariuss Pužulis - septītais. Toties sv. kat. 62 kg 1.vietu izcīnīja Kristiāns Panga, 2.vietu - Rainers Melnstrads, 5.vietā ierindojās Nauris Semjonovs. Sv. kat. 69 kg 3.vieta - Ģirtam Lauskiniekam, bet uzvaru sv. kat. 94 kg izcīnīja Lauris Logins.

Piedalās starptautiskās sacensībās

28. un 29.oktobrī Igaunijā sportisti aizvadīja Tartu čempionu kausu izcīņu svarcelšanā. Šajās sacensībās Dāvis Maks sv. kat. 54kg izcīnīja 2.vietu, Rainers Melnstrads sv. kat. 62kg - 2.vietu, Kristiāns Panga - 4.vietu. Ralfs Boldāns šoreiz palika septītais, bet Lauris Logins - ceturtais.

Startē Latvijas čempionātā

12. un 13. novembrī Ludzā notika Latvijas čempionāts atsevišķos svarcelšanas vingrinājumos U-14, U-17 grupās, kā arī pieaugušajiem. U-14 vecuma grupā svara kategorijā 33kg 1.vietu raušanā un 1.vietu grūšanā izcīnīja Edijs Keišs, bet Harijs Bisenieks abās disciplīnās palika piektais. Sv. kat. 37kg Ivo Bisenieks ieguva 3.vietu gan raušanā, gan grūšanā. Sv. kat. 50kg Kristiāns Čubars abās disciplīnās izcīnīja 2.vietu. Sv. kat. 56kg cīnījās četri sportisti, no kuriem augstāko rezultātu abās disciplīnās ieguva Edgars Galuškins - viņš palika piektais. Sv. kat. 62kg Kristiāns Panga izcīnīja 2.vietu gan raušanā, gan grūšanā, bet Ģirts Lauskinieks palika sestais. Sv. kat. +62kg abās disciplīnās 2.vieta Laurim Loginam. U-17 vecuma grupā sv. kat. 50kg skaistu uzvaru ieguva Dāvis Maks, izcīnot zeltu gan raušanā, gan grūšanā. Sv. kat. 62kg Rainers Melnstrads raušanā palika trešais, bet grūšanā ieguva sudraba godalgu. Sv. kat. 77kg Ralfs Boldāns raušanā un grūšanā izcīnīja bronzas godalgu, bet Maksims Fjodorovs ierindojās attiecīgi 7. un 6.vietā. Pieaugušajiem sv. kat. 69kg Edgars Priste raušanā ieguva 3.vietu, bet grūšanā izcīnīja 2.vietu.

Orientējas sniegā un tumsā

Foto - no personīgā arhīva

11.novembrī Žiguros notika tradicionālās Lāčplēša nakts orientēšanās sacensības Žiguros. Kā stāsta sacensību tiesnesis, skolotājs Igors Šņepers, pilnā sastāvā Ivetas un Raimonda vadībā tumsā devās Slišanū ģimene, bet finišā savā vecuma grupā medaļu nopelnīja pats jaunākais - Rinalds. Beāte sev līdzī bija saukusi Ilonu un Rīvaru Kaņepes, bet lielais brālis Kristers pārliecinoši uzvarēja jauniešu grupā. Prieks par Valsts Robežsardzes pārstāvju panākumiem: Laima Timmermane atkārtoti uzvarēja dāmu grupā, bet Raitis Štotaks visu distanci sīvi spēkojās ar Aināru Mīņinu un finišēja pusminūti pirms kontrollaika beigām, toties ar lielāko savāko punktu skaitu - 30 abiem, bet uzvara tomēr Raitim. No Balviem dažas minūtes pirms starta atsteidzās Ērika Ivanova, taču tas netraucēja uzvarēt (22 punkti). Jaunākajā grupā uzvara Kristeram Timmermanim (18 punkti), bet meitenēm - Milānai Baklaginai - 14 punkti. Milānas mamma pat atlika savas dzimšanas dienas svinības, lai kopā ar meitu piedalītos nakts skrējienā. Bez jau nosauktajiem apbalvoto skaitā vēl iekļuva: Aivis Volkovs, Aļona Podmošina, Kristīne Andrejeva, Gustavs Vanags, Aleksa Jakučeva, Žaklīna Orlovskā, Markuss Milaknis, Ligita Volkova, bet māsa Lola un Beta Lukinas finišēja tik cieši kopā, ka tiesneši abām debijas reizē piešķīra otro vietu. Distancē izmantoja pat modernās GPS sistēmas, lai pēc finiša varētu apgalvot, ka pieveikti 8,8 kilometri. Sniegs vietām bija līdz ceļgaliem, toties, meklējot kontrolpunktus, varēja vadīties pēc distances licēja lielo zābaku atstātajām pēdām.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

Ar 24 stundu ritmu labāk nejosot. Mūsdienu cilvēks sava dzīvesveida dēļ bioloģiskajiem pulksteņiem nepievērš uzmanību, taču tas var radīt bīstamas sekas.

Eiropa izvērsās pazemē. Eiropā uzsākti vairāki lieli tuneļu rakšanas projekti, kuru mērķis ir atvieglot satiksmi.

Kļūsti čempions drēbju izžāvēšanā.

Drīzumā notiks neparastas sacensības - pasaules pirmais starptautiskais kiborgu turnīrs jeb kibatlons.

Meklējot devīto planētu. Divi amerikāņu zinātnieki uzskata, ka atraduši netiešas liecības par Saules sistēmas devītās planētas pastāvēšanu.

Baltais zelts: litija ieguve. Litiju tehnoloģijās izmanto arvien biežāk, tāpēc ir aktivizējušies šā salīdzinoši dārgā ķīmiskā elementa atradņu meklējumi.

Lielā pārvākšanās: globālās sasilšanas sekas dabā. Klimata pārmaiņu ietekmē vairāki Latvijas vietējie augi un dzīvnieki "pārvāksies dzīvot" uz ziemeļiem, bet citiem būs jāmacās sadzīvot ar ienācējiem.

Ieslēdz gaismu un lieto zibenīgu internetu. 30 reizu ātrāks internets var kļūt par realitāti, ja datu pārraidei izmantosim LED spuldzes.

Sākas pirmo zvaigžņu meklējumi. Astronomiem trūkst zināšanu par agrīnajām zvaigznēm, taču tagad kāda neparasta galaktika ļauj viņiem ielūkoties Visuma "bērnībā".

Ilustrētā Junioriem

Apodziņš Ērglis aicina ciemos pie zvēriem Līgatnē.

Lidmašīnu pilotu varoņdarbi. Brīnumainākās lidmašīnu nosēšanās pasaulē.

Kāpēc tev vajadzīgs miegs.

Interesantais vijolniekrablis.

Kāpēc mežs ir jāsarģā.

Roboti sadarbojas ar bitēm.

Valkas skolēnu slepenā misija

18.novembrī.

Dīvainie pasaules prezidentu stāstiņi.

Iepazīsti biljardu, iemācies dažus paņēmienus.

Brīnums - plankumainais ezers.

Veselība

Homeopātija. Mūsdienu medicīnas atstumtā radniecība. Kaut arī PVO homeopātiju atzinusi par otru lielāko medicīnas sistēmu tūlīt aiz tradicionālās medicīnas, attieksme pret to nav viennozīmīga. No kurienes maldiem par homeopātiju aug kājas, un vai tai būtu jādraudzējas ar alopātiju?

Māksla ir neoperēt, kad nevajag. Viņš par krūtīm zina gandrīz visu - tā varētu teikt par vienu no 26 Latvijas plastikas ķirurgiem Pēteri Lauci, kurš specialitāti ieguvis Norvēģijā.

Trīsošo roku savaldīšana. Roku trīcēšana pati par sevi nav slimība, bet gan simptoms, kas nereti palīdz atšķetināt aizdomu pavedienu par citu veselības problēmu.

Vitamīni. Pārslavēti vai noderīgi? Periodos, kad palielinās iespēja "saķert" kādu vīrusu, mēdzam vairāk uzmanības pievērst aptiekās nopērkamajiem vitamīniem. Tomēr ne vienmēr, profilaktiski lietojot, vitamīni pasargā no slimībām. Gluži otrādi - nevajadzīgi, papildus uzņemti sintētiskie vitamīni organismam var pat kaitēt.

Testosterons - īstu veču lieta. Testosterons spēlē galveno lomu vīriešu hormonālajā sistēmā. Tas ne tikai palīdz izveidot vīrišķīgu ķermeni, atbild par libido un reaktīvo funkciju, bet ietekmē daudzus procesus organismā. Ar gadiem tas izstrādājas aizvien mazāk, radot būtiskas izmaiņas organismā.

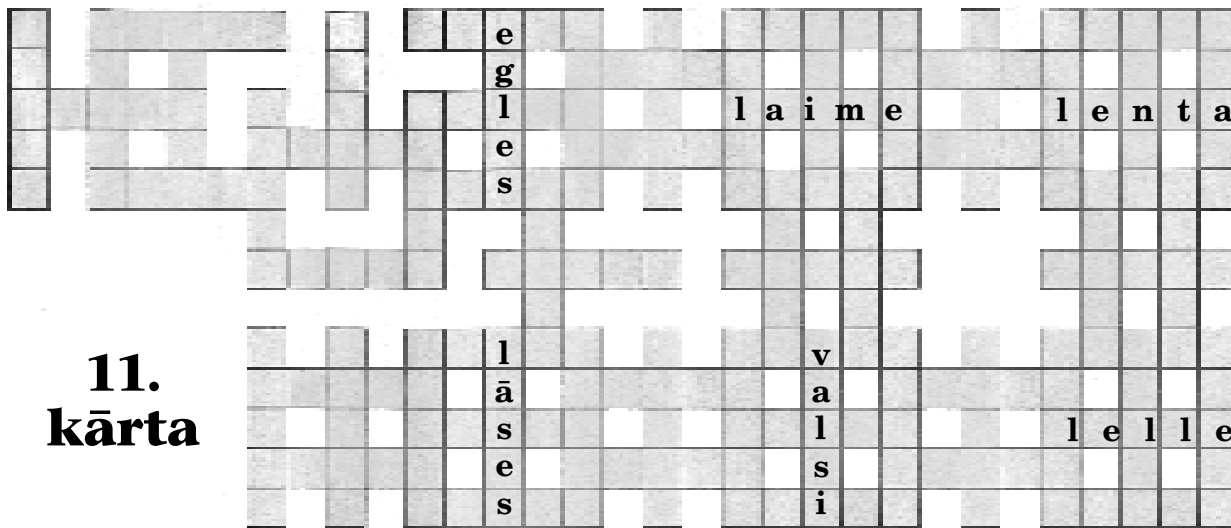
Gaisa aromatizētāju bāisā anatomija. Sitiens pa hormonālo sistēmu, lieko kilogramu un alerģiju sabiedrotāis... Kas tas ir? Tā vien gribas teikt - uzmini nu! Grūti iedomāties, taču mūsu vēstījums būs par lietām, kas tiek dēvētas par gaisa atsvaidzinātājiem.

Koksaki - nav pamata panikai. Koksaki vīruss šoruden satraucis ne vienu vien māmiņu, it īpaši tās, kurām mājās ir bērnu dārznieks vai skolas bērns. Slimība patiešām nepatīkama, tomēr bažas, ka tas ir kāds eksotisks briesmonis, kas negaidot nezīn no kurienes izlēdis un ļoti bīstams, ir pārspīlētas.

Ausis zvana un džinkst. Ko darīt? Ikdienā esam dažādu trokšņu ieskauti, it īpaši tie, kas dzīvo pilsētā. Tomēr ir cilvēki, kas ikdienā dzird skaņas, kurām nav sakara ar apkārt notiekošo. No kurienes šīs skaņas, vai no tām ir iespējams atbrīvoties?

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

11. kārtā

Ainim - aknas - aleja - arods - asaka - asara - asins - astes - divas - dogma - galva - iesmi - kaisa - kaite - kamēr - kalnā - kalpo - kasīt - kauli - klejo - krāsa - kurpe - kurus - laipa - laiva - lāstu - ļauna - lepna - lodēt - malas - mapes - maska - masts - mājas - mīlēt - nesen - parīt - pauze - piles - pilis - raiba - rinda - sakta - salas - sanes - sasīt - sekta - siers - salta - silta - sist - skala - skaļa - skats - skāba - skola - tiesa - tieva - tomēr - traka - treks - triki - varde - zāles - zivis

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.decembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: A.Najivaiko, S.Sirmā, Z.Pulča, J.Voicišs, E.Ķirsona (Balvi), I.Homko (Medņeva), D.Zelča (Krišjāņu pagastā), A.Slišāns, A.Siliņa, A.Mičule, St.Lazdiņš (Tilža).

10.kārtā veiksmē uzsmaidīja SARMĪTEI SIRMAJAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecināšanu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Telti. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Mazie draugi. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Brokastis. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Sportists. Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Zini un izmanto

Ārstu pieņemšanas darba laiki

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" Balvu ambulatorās nodaļas speciālistu darba laiki **Balvos, Krasta ielā 1**, Vidzemes ielā 2 (visi speciālisti pacientus pieņem pēc iepriekšēja pieraksta pa tālr: **64507001**).

Nr.p.k	Vārds Uzvārds	Specialitāte	Pieņemšanas laiks				
			Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena
1.	Andrejs Baranovskis	Ķirurgs		11:00 - 13:00		11:00 - 14:00	11:00 - 13:00
2.	Vladimirs Sorokins	Ķirurgs Onkologs	10:00 - 15:00			10:00 - 15:00	
3.	Aina Buliņa	Ķirurgs	12:00 - 15:00		10:00 - 13:00		
4.	Rudite Ikere Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs/Dzemdību speciālists	10:00 - 13:00		10:00 - 13:00	11:00 - 13:00	
5.	Sergejs Gurjanovs Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs/Dzemdību speciālists					13:30 - 17:00 (pēc pieraksta)
6.	Tatjana Šaicāne Tālrunis pierakstiem 64507164	Oftalmologs	09:00 - 13:00	10:00 - 16:00		09:00 - 13:00	
7.	Dagmāra Daija-Stūmāne Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs/Dzemdību speciālists		10:00 - 13:00 (grūtnieces)		10:00 - 13:00	
8.	Ruta Aborinska Tālrunis pierakstiem 64507164	Oftalmologs			09:00 - 13:00	14:00 - 16:00	09:00 - 13:00
9.	Ruta Pastare Tālrunis pierakstiem 64522767	Pneimonologs	08:00 - 15:30	08:00 - 16:00	08:00 - 16:00	08:00 - 15:00	08:00 - 15:00
10.	Sarmīte Pužule	Kardiologs Alerģologs	11:00 - 14:00	11:00 - 14:00	11:00 - 14:00	14:00 - 15:00 11:00 - 14:00	11:00 - 14:00
11.	Natālija Zondaka	Endokrinologs	12:00 - 15:00	14:00 - 16:00		09:00 - 12:00	14:00 - 16:00
12.	Edīte Gorkina	Arodveselības un arodslimību ārsts	08:00 - 11:00				
13.	Svetlana Semjonova	Elektrokardiogrāfijas speciālists	08:00 - 15:00	08:00 - 15:00	08:00 - 15:00	08:00 - 15:00	08:00 - 15:00
		Veloergometrija	12:00 - 14:00	08:30 - 9:30	08:30 - 10:30	08:30 - 11:30	08:30 - 10:30
14.	Andris Bačuks	Fizioterapeits	10:00 - 12:00		13:00 - 16:00	10:00 - 12:00	12:00 - 16:00
15.	Aija Ignatova Tālrunis pierakstiem 64507132	Radiologs - diagnost	08:00 - 10:00	08:00 - 10:00	08:00 - 10:00	08:00 - 10:00	08:00 - 10:00
		Ultraskaņas izmeklējums ginekoloģijā. Vēdera dobuma orgānu ultrasaonogrāfija.	10:00 - 15:00	10:00 - 15:00	10:00 - 15:00	10:00 - 15:00	10:00 - 15:00
16.	Laboratorija	Tālr. 64507134, mob. tālr. 2648103	8:00 - 16:00	8:00 - 16:00	8:00 - 16:00	8:00 - 16:00	8:00 - 16:00
17.	Datortomogrāfija Tālrunis pierakstiem 64507132				9:00-16:00	9:00-16:00	
18.	Fizikālā medicīna Tālrunis pierakstiem 26466719		8:00-11:00 14:00- 16:00	8:00-11:00 14:00- 16:00	8:00-11:00 14:00- 16:00	8:00-11:00 14:00- 16:00	8:00-11:00 14:00- 16:00
19.	Rentģena kabīnēs Tālrunis pierakstiem 64507132		8:00-17:00	8:00-17:00	8:00-17:00	8:00-17:00	8:00-17:00
20.	Mammogrāfija Tālrunis pierakstiem 64507132		9:00-16:00	9:00-16:00	9:00-16:00	9:00-16:00	9:00-16:00
21.	K. Malinka Ramba daļiņa	Neiroķirurgs					13:00-16:00
22.	Samuils Noviks	Neirologs		13:30-16:00			
23.	Ārija Akmentiga	Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts				12:00-15:00 2x mēnesī	
24.	Ligita Zepa	Nefrologs				9:00 - 12:00 (1x mēnesī, mēneša pirmaji ceturtdienā)	

*Turpinājums 15.lpp.

Veiksmes prognoze

22.novembris. Otrdiena, kurā strādāšana bariņā var būt produktīva un patīkama. Nevajadzētu izvairīties arī no mazpazīstamiem cilvēkiem. Šodienas sadarbošanās Jūs var no paziņām pārvērst par draugiem. Pedagoģiem ieteicams šodien *ķerties pie ragiem* kādai sarežģītai vietai vai tematam, jo tieši šodien Jūsu audzēkņu ausis būs dzirdīgas un prāts rosis, un pat sliktajam J... pielēks viens-divi.

23.novembris. Šodien neeksperimentēsim ar jauniem, nebijušiem darbiem, jo lielākā daļa būs izklaidīgi un neuzmanīgi. Tāpēc šodien labāk strādāsim autopilotā tādus darbus, ko protam paveikt pat ar aizvērtām acīm. Garstāvokļa uzlabošanai varam iegriezties kādā bodītē pēc kāda patīkama nieka: kaut kas no kosmētikas vai maģiskās dziedināšanas piederumiem noderēs.

24.novembris. Apsveicu tos vecākus un vecvecākus, kuru mazulis būs dzimis šodien no plkst. 2.17 līdz rītdienas plkst. 3.25. Viņš tiešām būs laimes luteklis, kuram Veiksmes māte būs izdevusi caurlaidi, lai dzīves laikā viņš varētu iekļūt tikai pašās labākajās vietās. Savukārt darbavietās un kolektīvos šodien var notikt interesantas lietas. Esošais līderis var tikt gāzts un tā vietā var stāties jauns. Esiet modri!

25.novembris. Šodienas tukšās stundas no plkst. 15.52 līdz 24.00 vairāk domātas atpūtai, nevis darbam. Arī pārējā dienas daļā diez vai kas būs: atskaitēs neies kopā gali, mācības nelidīs galvā, neveiksies ne referātu, ne projektu sacerēšana. Ja Tev ir izvēle starp darbošanos ar dokumentiem un maisu kraušanu, tad labāk izvēlies maisus. Šīs dienas dokumentus *pacelt* būs grūtāk. Ģērbies silti, citādi urinpūslis naktī neļaus gulēt, bet rītdien – strādāt.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts		Diena	
T 23.11	Skaidrs	0	Skaidrs	+2
C 24.11	Apmācies	+4	Apmācies, neliels lietus	+5
Pk 25.11	Skaidrs	-3	Apmācies	+1
S 26.11	Apmācies	0	Apmācies, neliels lietus	+2

Gismeteo.Jaunumi.

Skolu dzīve

Rugājieši lepojas ar Latvijas valsti

No 11. līdz 17.novembrim Rugāju novada vidusskolā noritēja Pilsoniskuma nedēļa, kad pasākumus veltīja Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai.

Rugāju novada jaunsargu vienības jaunsardze Eva Sprinģe stāsta, ka laikā no Lāčplēša dienas līdz Latvijas valsts dzimšanas dienai ir, kad pagātne ciešāk saskaras ar tagadni, kad gribas iedegt sveces varoņu piemiņai un gribas būt lepnam par savu valsti. Šajā laikā Rugāju novada vidusskolā bija skatāma sākumskolas skolēnu radošo darbu izstāde "Mana ģimene Latvijā". Pilsoniskuma nedēļas laikā vidusskolas Jaunsardzes kandidāti no brīvas gribas nodeva svinīgo solījumu un kļuva par pilntiesīgiem jaunsargiem. "Turpinājumā notika erudītu konkurss "Izzinot Latviju, iemilam to", kur skolēni pierādīja savas zināšanas Latvijas vēsturē, ģeogrāfijā, politikā, kā arī valsts un novada kultūrā.

Sīvā cīņā notika divos posmos: 5.-8.klašu posmā dalībniekus dalīja jauktās komandās, katrā komandā pa astoņiem; savukārt 9.-12.klašu posmā no katras klases pieci skolēni aizstāvēja savas klases godu," stāsta E.Sprinģe. Vecāko klašu grupā uzvaras laurus plūca 10.klase. Šīs komandas nosaukums bija "Auseklīši", kuras sastāvā bija Eva Sprinģe, Amanda Kočāne, Agnese Ikstena, Rūta Krista Pērkone un Amanda Tutiņa. 5.-8.klašu grupā uzvarēja "Sapņu komanda", kuras sastāvā bija Alīna Fabrika (8.klase), Dita Stivrīņa (7.klase), Līva Garbacka (6.klase), Meldra Nazarova (6.klase), Meģija Keiša (5.klase), Matīss Apšeniņš (5.klase) un Edmunds Zelčs (7.klase). Visas komandas par piedalīšanos saņēma saldās balvas, diplomus un pateicības. Uzvarētāji savā īpašumā ieguva dokumentālās filmas disku "Oliņ bolīņ". Pilsoniskuma nedēļa Rugāju novada vidusskolā noslēdzās 17.novembrī ar svētku koncertu.

Foto - L.Sprinģe

Piedalās erudītu konkursā. Konkurss "Izzinot Latviju, iemilam to" skolēni pierādīja zināšanas par Latvijas un novada vēsturi, kultūru, politiku.

Zini un izmanto

*Sākums 14.lpp.

Ārstu pieņemšanas darba laiki

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" Gulbenes ambulatorās nodaļas speciālistu darba laiki **Gulbenē, Upes ielā 1** (visi speciālisti pacientus pieņem pēc iepriekšēja pieraksta pa tālr: **64472809**).

Nr. p.k.	Vārds Uzvārds	Specialitāte	Ārsta pieņemšanas laiks				
			Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena
1.	Jūlija Landsmane <i>Tālrunis pierakstiem 64471061</i>	Pneimologs	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-18:00	09:00-18:00
2.	Anita Zariņa <i>Tālrunis pierakstiem 64471064</i>	Psihiatrs			08:00-16:00	08:00-12:00	
3.	Jānis Ozoliņš <i>Tālrunis pierakstiem 64471064</i>	Narkologs			<i>Katra mēneša 1 un 3 trešdiena 09:00-16:00</i>		
4.	Ilze Ābrāma	Infektologs		12:00-15:00			
5.	Ina Maksimova-Agafonova	Dermatovenerologs				10:00-16:00 (2xmēnesī)	
6.	Sandra Smāla	Otolaringologs	09:00-14:00	09:00-14:00		09:00-14:00	09:00-14:00
7.	Viktors Visočanskis	Ķirurģs	11:00-13:00		11:00-13:00		11:00-13:00
8.	Rīta Skrastīja	Ginekologs	09:30-11:30	09:30-11:30	09:30-11:30	09:30-11:30	
9.	Rīta Skrastīja	Ultraskaņas izmeklējums ginekoloģijā	11:00-13:00	11:00-13:00			
10.	Dagmāra Daija- Stūrmane	Ginekologs			12:00-16:00		
11.	Natālija Zondaka	Endokrinologs	10:00-15:00 (pēc iepriekšēja pieraksta 1x divos mēnešos)				
12.	Ilze Pilsnībure	Nefrologs	12:00 - 16:00 (1x vai 2x reizi mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)				
13.	Guntis Liberts	Urologs					9:00 - 14:00 (1x mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)
14.	Marina Zaļe	Radiologs, vēdera dobuma orgānu ultrasonogrāfija, ehokardiogrāfija, doplerogrāfija	08:00-16:00	08:00-14:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00
15.	Samīte Seļicka	Radiologs, vēdera dobuma orgānu ultrasonogrāfija	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00
16.	Vladimirs Sorokins	Onkologs		12:00-16:00 (2x mēnesī)			
17.	Dagmāra Mūrniece	Pediātrs	10:00-12:00		10:00-12:00		10:00-12:00
18.	Dina Dzerkale	Elektrokardiogramma	08:00-14:00	08:00-14:00	08:00-14:00	08:00-14:00	08:00-14:00
19.	Anna Lukjanova <i>Tālrunis pierakstiem 26656184</i>	Fizikālās terapijas māsa	17:00-20:00	17:00-20:00	17:00-20:00	17:00-20:00	17:00-20:00
20.	Oskars Klīja <i>Tālrunis pierakstiem 26398038</i>	Fizioterapeits	8:00-13:00		8:00-13:00		8:00-13:00
21.	Kaspars Kupics	Holera monitorēšana	8:00-12:00	8:00-12:00	8:00-12:00	8:00-12:00	
22.	Nonna Tomiņeva	Mikroķirurģs	9:00 - 12:00 (1 vai 2 reizi mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)				

Apsveikumi

Gadus neaizputina sniegi,
Cauri puteņiem gadi iet.
Brīžiem skaudri un citreiz liegi,
Kādreiz nosirmo, citreiz zied.

(A.Vējāns)

Mīļi sveicam **Benediktu Leišavnieku** 85 gadu jubilejā!
Lai dienu ritumā vienmēr kopā ar Tevi ir veselība, dzīvesprieks
un enerģija!

Aija un Anita ar ģimenēm, Leontīna

Lai šodien saule spožāk spīd,
Lai ziedi kā paklājs zem kājām klājas,
Lai labi Tev veicas šodien un rīt,
Lai Dieva svētība Tavās mājās.

Daudz baltu dieniņu dzimšanas dienā, sveicot vēlam mūsu
mīļajam vectēvam **Vitālijam Pujatam** veselību,
dzīvesprieku un daudzus, daudzus gadus vēl!

Lelde, Raitis un mēs - visi pārējie

Ir pasaule kā brīnums iekārtota,
Dievs savu dvēseli mums visiem līdzī dod.
Lai, ejot pasaulē, ik dienas iemantotu
Šo gaismas daļiņu, kas dzīvotprieku dod.

Mūsu vismīļākie sveiciens **Helēnai**
skaistajā 85 gadu dzīves jubilejā!

Gunta, Sarmīte, Brona, Oļa, Rita, Nellija,
Zina, Vija, Elmars, Jānis

Ikvienam ir iespēja
isi un konkrēti pateikt
paldies kadam
labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam.
Dārgi tas nemaksās -
tikai 3 eiro par 25
vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības
vārdi".

Bērzpils pagasta pensionāru
sirsniņš **PALDIES** pagasta pārvaldei, kultūras
darba organizatorei **Anniņai**, pašdarbniekiem,
Briežuciema kapelai par jauko pēcpusdienu
12.novembrī.

Pērk

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

**SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svāri. Tālr. 28761515.

Pērk meža ipašumus ar
zemi un cirsmas.
Tālr. 29433000.

Pērk izstrādātus, daļēji izstrādātus
mežus, cirsmas.
Tālr. 28021194.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus,
jērus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk VW Passat vai Audi A6 ar
1,9 -2,5 TDI dzinēju, no 1994. līdz
2000.g., koptu mašīnu, var ar
defektu. Tālr. 29485804.

Pērk lēti labojamas kamanas, citas
zirglietas. Tālr. 28844467.

Kur mācīties?

Autoskolā "BaronsR"
C, CE kategorija
5.decembrī plkst. 17.00.
B kategorija 8.decembrī plkst. 17.00.
Tālr. 29336212, www.baronsr.lv.

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA RENEM
**iepērk
jaunlopus,
liellopus, aitas.**
ELEKTRONISKIE SVARI.
Paaugstinātas cenas!
Skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26393921, 65329997
vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv

**SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.**
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

Pārdod

24.novembrī "Supernetto" telpās
tirgos Igaunijā ražotu **GULTAS
VELU, SEGAS, SPILVENUS.**

Pārdod vai izīrē dzīvokli.
Tālr. 28662407.

Pārdod sausu, skaldītu
malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod nažu ecēšas,
traktordarbināmo zāģi, 1,9 m³
mucu, ecēšas.
Tālr. 26113405.

Līdzjūtības

Jel neraudiet - mans sāpju ceļš ir
galā,

Es upei melnajai nu pāri jau...
Es dusu klusā, aizmigušā salā,
Kur ciešanu un sāpju vairāk nav.

(A.Skalbe)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Andrejam Elstam, pavadot **BRĀLI**
mūžībā.
VUGD LRB Tilžas posteņa
darbinieki

Šalc maigie bērzi, šur tur vēl zaigo
sniegs, dziesmu dzied zvirbuli un
zilītes, bet Jūsu sirdis, **Gaidi,**
Daiga, Ance, pielīkušas sāpju pilnas,
jo jāatvadās no mīļās **ESTERĪTES**
uz mūžiem. Esam kopā ar Jums
šajā sāpīgajā brīdī. Lai mūsu
atbalsts Jums palīdz!
Tiltiņu un Loginu ģimenes

Dažādi

Trīs jaukas kaķu meitenes
(8 nedēļas) meklē saimniekus.
Tālr. 26559817.

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu
MEŽSTRĀDNIEKIEM.
Tālr. 26211223.

Palīdzēsim

Juridiskas personas "Vaduguni"
var abonēt, piezvanot pa tālruni
64507018.

Nenokavē preses abonēšanu 2017.gadam!

Sludinājumi

Abonējot laikrakstu uzreiz **6** vai **12 mēnešiem** – iespēja ievietot
"Vaduguni" sludinājumu attiecīgi **3** vai **6 eiro vērtībā.**

Laikrakstu "Vaduguns" izdevīgāk abonēt:

- **REDAKCIJĀ**, Teātra ielā 8, Balvos.
Darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00
- **VIĻAKĀ, TAUTAS ielā 6** (otrdienās)

 Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS -T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - **64520961**

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3490

ŽURNĀLISTI
- **29360851;**
26555382